

Kunsill
tal-Unjoni Ewropea

Brussell, 1 ta' Frar 2017
(OR. en)

Fajl Interistituzzjonali:
2006/0036 (CNS)

8823/2/06
REV 2 EXT 1

AVIATION 66
RELEX 266
ALB 11
BIH 21
PECOS 22
COWEB 87
EEE 37
OC 316

ATTI LEGISLATIVI U STRUMENTI OĦRA

Suġġett: Deċiżjoni tal-Kunsill u tar-Rappreżentanti taa' l-Istati Membri ta' l-Unjoni Ewropea mlaqqgħin fi ħdan il-Kunsill dwar l-iffirmar u l-applikazzjoni provviżorja tal-Ftehim Multilaterali bejn il-Komunità Ewropea u l-Istati Membri tagħha, ir-Repubblika ta' l-Albanija, il-Bosnja u Herzegovina, ir-Repubblika tal-Bulgarija, ir-Repubblika tal-Kroazja, dik li qabel kienet ir-Repubblika Jugoslava tal-Maċedonja, ir-Repubblika ta' l-Islanda, ir-Repubblika tal-Montenegro, ir-Renju tan-Norveġja, ir-Rumanija, ir-Repubblika tas-Serbja, u l-Missjoni ta' Amministrazzjoni Temporanja tan-Nazzjonijiet Uniti fil-Kosovo dwar l-Istabbiliment ta' Żona ta' Avjazzjoni Komuni Ewropea (ECAA)

FTEHIM MULTILATERALI
BEJN IL-KOMUNITÀ EWROPEA U L-ISTATI MEMBRI TAGHHA,
IR-REPUBBLIKA TA' L-ALBANIJA, IL-BOSNJA U HERZEGOVINA, IR-REPUBBLIKA
TAL-BULGARIJA, IR-REPUBBLIKA TAL-KROAZJA,
DIK LI QABEL KIENET IR-REPUBBLIKA JUGOSLAVA TAL-MAČEDONJA,
IR-REPUBBLIKA TA' L-ISLANDA, IR-REPUBBLIKA TAL-MONTENEGRO, IR-RENU
TAN-NORVEĠJA, IR-RUMANIJA, IR-REPUBBLIKA TAS-SERBJA, U
L-MISSJONI TA' AMMINISTRAZZJONI TEMPORANJA
TAN-NAZZJONIJIET UNITI FIL-KOSOVO¹
DWAR L-ISTABILIMENT TA'
ŻONA TA' AVJAZZJONI KOMUNI EWROPEA

¹ Skond ir-Riżoluzzjoni 1244 tal-Kunsill tas-Sigurtà tan-NU ta' l-10 ta' Ġunju 1999.

IR-RENJU TAL-BELĠJU,

IR-REPUBBLIKA ĊEKA,

IR-RENJU TAD-DANIMARKA,

IR-REPUBBLIKA FEDERALI TAL-ĠERMANJA,

IR-REPUBBLIKA TA' L-ESTONJA,

IR-REPUBBLIKA ELLENIKA,

IR-RENJU TA' SPANJA,

IR-REPUBBLIKA FRANĊIŻA,

L-IRLANDA,

IR-REPUBBLIKA TALJANA,

IR-REPUBBLIKA TA' ĊIPRU,

IR-REPUBBLIKA TAL-LATVJA,

IR-REPUBBLIKA TAL-LITWANJA,

IL-GRAN DUKAT TAL-LUSSEMBURGU,

IR-REPUBBLIKA TA' L-UNGERIJA,

MALTA,

IR-RENU TA' L-OLANDA,

IR-REPUBBLIKA TA' L-AWSTRIJA,

IR-REPUBBLIKA TAL-POLONJA,

IR-REPUBBLIKA PORTUGIŻA,

IR-REPUBBLIKA TAS-SLOVENJA,

IR-REPUBBLIKA SLOVAKKA,

IR-REPUBBLIKA TAL-FINLANDJA,

IR-RENJU TA' L-ISVEZJA,

IR-RENJU UNIT TAL-GRAN BRITTANJA U L-IRLANDA TA' FUQ,

minn hawn 'il quddiem imsejha "Stati Membri tal-KE", u

Il-KOMUNITÀ EWROPEA, minn hawn 'il quddiem imsejha "I-Komunità", jew "il-Komunità Ewropea", u

R-REPUBBLIKA TA' L-ALBANIJA,

IL-BOSNJA U HERZEGOVINA,

IR-REPUBBLIKA TAL-BULGARIJA,

IR-REPUBBLIKA TAL-KROAZJA,

DIK LI QABEL KIENET IR-REPUBBLIKA JUGOSLAVA TAL-MAČEDONJA,

IR-REPUBBLIKA TA' L-ISLANDA,

IR-REPUBBLIKA TAL-MONTENEGRO,

IR-RENTU TAN-NORVEĠJA,

IR-RUMANIJA,

IR-REPUBBLIKA TAS-SERBJA, u

L-MISSJONI TA' AMMINISTRIZZJONI TEMPORANJA TAN-NAZZJONIJIET UNITI FIL-KOSOVO,

minn hawn 'il quddiem imsejha "il-Partijiet Kontraenti",

FILWAQT LI JIRRIKONOXU n-natura integrata ta' l-avjazzjoni ċivili internazzjonali u filwaqt li jixtiequ johlqu Żona ta' Avjazzjoni Komuni Ewropea (ECAA) bbażata fuq l-aċċess reċiproku tas-suq għas-swieq tat-trasport bl-ajru tal-Partijiet Kontraenti u l-libertà ta' stabbiliment, b'kondizzjonijiet uguali ta' kompetizzjoni, u l-osservanza ta' l-istess regoli – inkluż fl-oqsma tas-sikurezza, s-sigurtà, il-ġestjoni tat-traffiku ta' l-ajru, l-armonizzazzjoni soċjali u l-ambjent;

FILWAQT LI JIKKUNSIDRAW li r-regoli li jikkonċernaw l-ECAA għandhom japplikaw fuq bażi multilaterali fi hdan l-ECAA u li, għalhekk, jehtieg li jiġu definiti regoli speċifiċi f'dan ir-rigward;

FILWAQT LI JAQBLU li huwa xieraq li dawn ir-regoli ta' l-ECAA ikunu bbażati fuq il-leġislazzjoni rilevanti li hija fis-sehħ fi hdan il-Komunità Ewropea, kif stabbilit fl-Anness I għal dan il-Ftehim, mingħajr preġudizzju għal dawk li jinsabu fit-Trattat li jistabbilixxi l-Komunità Ewropea;

FILWAQT LI JIRRIKONOXU li konformità shiha mar-regoli ta' l-ECAA tagħti d-dritt lill-Partijiet Kontraenti li jgawdu mill-benefiċċji ta' l-ECAA, inkluż l-aċċess għas-suq;

FILWAQT LI JZOMMU F'MOHHOM li konformità mar-regoli ta' l-ECAA, inkluż aċċess shih għas-suq, ma tistax tinkiseb fi stadju wieħed, iżda pjuttost permezz ta' transizzjoni li tiġi ffaċilitata b'arrangamenti speċifiċi ta' tul limitat;

FILWAQT LI JISHQU li, sogġett għal arrangamenti transitorji fejn meħtieġ, ir-regoli li jikkonċernaw l-aċċess għas-suq ta' trasportaturi ta' l-ajru għandhom jeskludu limitazzjonijiet dwar frekwenzi, kapacià, rotot ta' l-ajru, tip ta' ajruplan jew restrizzjonijiet simili taħt ftehim bilaterali tat-trasport bl-ajru, u li trasportaturi ta' l-ajru m'għandhomx ikunu meħtieġa li jidhlu fi ftehim kummerċjali jew arrangamenti simili bħala kondizzjoni għall-aċċess għas-suq;

FILWAQT LI JISHQU li t-trasportaturi ta' l-ajru għandhom jiġu ttrattati b'mod li ma jkunx diskriminatorju fir-rigward ta' l-aċċess tagħhom għall-infrastrutturi tat-trasport bl-ajru b'mod partikolari fejn dawn l-infrastrutturi huma limitati;

FILWAQT LI JŽOMMU F'MOHHHOM li fil-prinċipju l-Ftehim ta' Assoċjazzjoni bejn il-Komunitajiet Ewropej u l-Istati Membri tagħhom u ċerti Partijiet Kontraenti oħra jipprovdu li, bil-ħsieb li jiġu żgurati żvilupp koordinat u liberalizzazzjoni progressiva tat-trasport bejn il-Partijiet għal dawk il-Ftehim kif adattati għall-htigijiet kummerċjali reċiproċi, il-kondizzjonijiet ta' aċċess reċiproku għas-suq tat-trasport bl-ajru għandhom jiġu ttrattati permezz ta' ftehim speċjali;

FILWAQT LI JŽOMMU F'MOHHHOM ix-xewqa ta' kull waħda mill-Partijiet Assoċjati li tagħmel il-liġijiet tagħha dwar it-trasport bl-ajru u dwar kwistjonijiet relatati kompatibbli ma' dawk tal-Komunità Ewropea, inkluż fir-rigward ta' żviluppi leġislattivi tal-futur fi ħdan il-Komunità;

FILWAQT LI JIRRIKONOXxu l-importanza ta' l-assistenza teknika f'din il-perspettiva;

FILWAQT LI JIRRIKONOXXU li r-relazzjonijiet bejn il-Komunità u l-Istati Membri tal-KE u n-Norveġja u l-Islanda għandhom ikomplu jiġu rregolati mill-Ftehim dwar iż-Żona Ekonomika Ewropea;

FILWAQT LI JIXTIEQU jagħtu lok għal tkabbir sussegwenti taż-Żona ta' Avjazzjoni Komuni Ewropea;

FILWAQT LI JERĠĠHU JIFTAKRU fin-negozjati bejn il-Komunità Ewropea u l-Partijiet Assoċjati bil-ħsieb li jikkonkludu Ftehim dwar Ċerti Aspetti ta' Servizzi bl-Ajru li għandhom iwasslu biex ftehim bilaterali dwar servizz bl-ajru bejn l-Istati Membri tal-KE u l-Partijiet Assoċjati jsiru konformi mad-dritt tal-Komunità Ewropea;

QABLU KIF ĠEJ:

OGĠETTIVI U PRINĊIPJI

ARTIKOLU 1

1. L-ghan ta' dan il-Ftehim huwa l-holqien ta' Żona ta' Avjazzjoni Komuni Ewropea, minn hawn 'il quddiem imsejha l-ECAA. L-ECAA għandha tkun ibbażata fuq aċċess ħieles tas-suq, libertà ta' stabbiliment, kondizzjonijiet ugwali tal-kompetizzjoni, u regoli komuni inkluż fl-oqsma tas-sikurezza, s-sigurtà, il-ġestjoni tat-traffiku ta' l-ajru, fl-oqsma soċjali u ambjentali. Għal dan il-fini dan il-Ftehim jistabbilixxi r-regoli applikabbli bejn il-Partijiet Kontraenti taht il-kondizzjonijiet imsemmija aktar 'il quddiem. Dawn ir-regoli jinkludu d-disposizzjonijiet stabbiliti mil-leġislazzjoni speċifikata fl-Anness I.
2. Id-disposizzjonijiet ta' dan il-Ftehim għandhom japplikaw sal-punt li jikkonċerna t-trasport bl-ajru jew xi kwistjoni relatata msemmija fl-Anness I.
3. Dan il-Ftehim jikkonsisti f' Artikoli, li jittrattaw il-funzjonament ġenerali ta' l-ECAA, minn hawn 'il quddiem imsejjah "il-Ftehim Prinċipali", f' Annessi, li fosthom l-Anness I fih il-leġislazzjoni tal-Komunità Ewropea applikabbli bejn il-Partijiet Kontraenti fil-qafas tal-Ftehim Prinċipali, u fi Protokolli, li fosthom hemm mill-inqas wieħed għal kull Parti Assoċjata li jistabbilixxi l-arrangamenti transitorji li japplikaw għaliha.

ARTIKOLU 2

1. Għall-finijiet ta' dan il-Ftehim:

- (a) it-terminu "Ftehim" ifisser il-Ftehim Prinċipali, l-Annessi tiegħu, l-atti msemmija fl-Anness I kif ukoll il-Protokolli tiegħu;
- (b) it-terminu "Parti Assoċjata" jfisser ir-Repubblika ta' l-Albanija, il-Bosnja u Herzegovina, ir-Repubblika tal-Bulgarija, ir-Repubblika tal-Kroazja, dik li qabel kienet ir-Repubblika Jugoslava tal-Maċedonja, ir-Repubblika tal-Montenegro, ir-Rumanija, ir-Repubblika tas-Serbja, jew kwalunkwe Stat jew entità oħra li jkunu saru parti minn dan il-Ftehim skond l-Artikolu 32;
- (ċ) "Parti Assoċjata addizzjonali" jew "l-UNMIK" li tfisser il-Missjoni ta' Amministrazzjoni Temporanja tan-Nazzjonijiet Uniti fil-Kosovo skond ir-Riżoluzzjoni 1244 tal-Kunsill tas-Sigurtà tan-Nazzjonijiet Uniti ta' l-10 ta' Ġunju 1999;
- (d) it-terminu "Parti Kontraenti" jfisser, fir-rigward tal-Komunità u l-Istati Membri tal-KE, il-Komunità u l-Istati Membri tal-KE, jew il-Komunità, jew l-Istati Membri tal-KE. It-tifsira li għandha tingħata lil din l-espressjoni f'kull każ għandha tiġi mis-sens tad-disposizzjonijiet rilevanti ta' dan il-Ftehim u mill-kompetenzi rispettivi tal-Komunità u l-Istati Membri tal-KE kif isegwu mit-Trattat KE;

- (e) it-terminu "Imsieheb ta' l-ECAA" ifisser Parti Assoċjata, in-Norveġja jew l-Islanda;
- (f) it-terminu "Trattat tal-KE" jfisser it-Trattat li Jistabbilixxi l-Komunità Ewropea;
- (g) it-terminu "Ftehim taż-ŻEE" jfisser il-Ftehim dwar iż-Żona Ekonomika Ewropea u l-Protokollu u l-Annessi tiegħu ffirmat fit-2 ta' Mejju 1992 u li tiegħu l-Komunità Ewropea, l-Istati Membri tagħha, l-Islanda, il-Liechtenstein u n-Norveġja huma parti;
- (h) it-terminu "Ftehim ta' Assoċjazzjoni" jfisser kull wieħed mill-Ftehim li jistabbilixxu assoċjazzjoni bejn il-Komunità Ewropea, jew bejn il-Komunità Ewropea u l-Istati Membri tagħha, minn naħa waħda, u l-Parti Assoċjata rispettiva, min-naħa l-oħra;
- (i) it-terminu "Trasportatur ta' l-ajru ta' l-ECAA" jfisser trasportatur ta' l-ajru, li huwa liċenzjat kif previst f'dan il-Ftehim skond id-disposizzjonijiet ta' l-atti rilevanti speċifikati fl-Anness I;
- (j) it-terminu "Awtorità Kompetenti ta' l-Avjazzjoni Ċivili" jfisser aġenzija jew entità governattiva li teżerċita dritt legali biex tevalwa l-konformità ta', tiċċertifika u tissorvelja l-użu jew bejgħ ta' prodotti jew servizzi jew liċenzji li jkunu parti mill-ġurisdizzjoni ta' Parti Kontraenti u tista' tiegħu azzjoni ta' infurzar tal-liġi biex tiżgura li l-prodotti jew servizzi li jiġu kkummerċjalizzati fil-ġurisdizzjoni tagħha jkunu konformi ma' htigiet legali;

- (k) it-terminu "Konvenzjoni" jfisser il-Konvenzjoni dwar l-Avjazzjoni Ċivili Internazzjonali, miftuħa għall-firma f'Chicago fis-7 ta' Diċembru 1944, u l-emendi u l-Annessi tagħha;
- (l) it-terminu "SESAR" ifisser l-implimentazzjoni teknika ta' l-Ajru Uniku Ewropew li jipprovdi riċerka, żvilupp u użu koordinat u sinkronizzat ta' tipi godda ta' sistemi ta' l-ATM;
- (m) it-terminu "Pjan ta' Tmexxija ta' l-ATM" (Pjan ta' Tmexxija tal-Ġestjoni tat-Traffiku ta' l-Ajru) ifisser il-punt inizjali ta' SESAR;
- (n) it-terminu "Stat Membru tal-KE" jfisser Stat Membru tal-Komunità Ewropea.

2. L-użu tat-termini "pajjiż", "ċittadin", "ċittadini" jew "territorju" għandu jkun mingħajr preġudizzju għall-istatus ta' kull waħda mill-Partijiet Kontraenti taht id-dritt internazzjonali.

ARTIKOLU 3

Id-disposizzjonijiet applikabbli ta' l-Atti msemmija jew li jinsabu jew fl-Anness I, adattati skond l-Anness II, jew fid-deċiżjonijiet tal-Kumitat Kongunt għandhom jorbtu lill-Partijiet Kontraenti u jkunu, jew isiru, parti mill-ordinament legali intern tagħhom kif ġej:

- (a) att li jikkorrispondi għal Regolament tal-Komunita' Ewropea għandu jsir parti mill-ordinament legali intern tal-Partijiet Kontraenti;
- (b) att li jikkorrispondi għal Direttiva tal-Komunita' Ewropea għandu jhalli lill-awtoritajiet tal-Partijiet Kontraenti jagħzlu l-forma u l-metodu ta' implimentazzjoni.

ARTIKOLU 4

Il-Partijiet Kontraenti għandhom jieħdu l-miżuri xierqa kollha, kemm ġenerali kif ukoll partikolari, biex jiżguraw it-tweqqif ta' l-obbligi li joħorġu minn dan il-Ftehim u għandhom jastjenu minn kwalunkwe miżura li tista' tipperikola t-tweqqif ta' l-oġġettivi ta' dan il-Ftehim.

ARTIKOLU 5

Id-disposizzjonijiet ta' dan il-Ftehim m'għandhomx jaffettwaw ir-relazzjonijiet bejn il-Partijiet Kontraenti tal-Ftehim taż-ŻEE.

NON-DISKRIMINAZZJONI

ARTIKOLU 6

Fi hdan il-kamp ta' applikazzjoni ta' dan il-Ftehim, u minghajr preġudizzju għal xi disposizzjoni speċjali li hemm fih, għandha tkun ipprojbata kwalunkwe diskriminazzjoni bbażata fuq iċ-ċittadinanza.

DRITT TA' STABILIMENT

ARTIKOLU 7

Fi hdan il-kamp ta' applikazzjoni u l-kondizzjonijiet ta' dan il-Ftehim u minghajr preġudizzju għad-disposizzjonijiet ta' l-atti rilevanti speċifikati fl-Anness I, m'għandu jkun hemm l-ebda restrizzjoni fuq il-libertà ta' stabbiliment ta' ċittadini ta' Stat Membru tal-KE jew ta' Msieheb ta' l-ECAA fit-territorju ta' xi wiehed minnhom. Il-libertà ta' stabbiliment għandha tinkludi d-dritt li persuni jibdw u jmxu attivitajiet bħala persuni li jahdmu għal rashom u li jistabbilixxu u jamministraw imprizi, b'mod partikolari kumpanniji jew ditti taht il-kondizzjonijiet stabbiliti bil-liġi tal-pajjiż għaċ-ċittadini tiegħu stess, fejn ikun effettwat tali stabbiliment. Dan għandu japplika wkoll għall-istabbiliment ta' agenziji, ferġat jew sussidjarji minn ċittadini ta' kwalunkwe Stat Membru tal-KE jew Imsieheb ta' l-ECAA stabbiliti fit-territorju ta' xi wiehed minnhom.

ARTIKOLU 8

1. Fi hdan il-kamp ta' applikazzjoni ta' dan il-Ftehim u mingħajr preġudizzju għad-disposizzjonijiet ta' l-atti rilevanti speċifikati fl-Anness I, kumpanniji jew ditti kostitwiti jew organizzati skond il-liġi ta' Stat Membru tal-KE jew ta' Msieheb ta' l-ECAA u li għandhom il-post prinċipali tan-negozju tagħhom fi hdan l-ECAA għandhom jiġu ttrattati bl-istess mod bħal persuni fiżiċi li jkunu ċittadini ta' Stati Membri tal-KE jew Imsieħba ta' l-ECAA.
2. It-termini “kumpanniji jew ditti” jfissru kumpanniji jew ditti kostitwiti taħt liġi ċivili jew kummerċjali, inkluż għaqdiet kooperattivi, u persuni ġuridiċi oħrajn regolati minn dritt pubbliku jew privat, hlief dawk li ma jagħmlux qligħ.

ARTIKOLU 9

1. Id-disposizzjonijiet ta' l-Artikoli 7 u 8 m'għandhomx japplikaw għal attivitajiet li, fit-territorju ta' kwalunkwe Parti Kontraenti, ikunu marbuta, anki okkażjonalment, mat-thaddim ta' l-awtorità uffċjali.
2. Id-disposizzjonijiet ta' l-Artikoli 7 u 8 u l-miżuri meħudin għat-twettiq tagħhom m'għandhomx jippreġudikaw l-applikabilità tad-disposizzjonijiet stabbiliti bil-liġi, b'regolament jew b'azzjoni amministrattiva tal-Partijiet Kontraenti rigward id-dhul, ir-residenza u l-impjeg jew li jipprovdu trattament speċjali għal ċittadini barranin għal raġunijiet ta' politika pubblika, sigurtà pubblika jew saħħa pubblika.

1. Mingħajr pregudizzju għal disposizzjonijiet aktar favorevoli fi ftehim eżistenti u fi hdan il-kamp ta' applikazzjoni ta' dan il-Ftehim, il-Partijiet Kontraenti għandhom jabolixxu restrizzjonijiet kwantitattivi u miżuri li għandhom effett ekwivalenti, fuq it-trasferiment ta' tagħmir, provvisti, partijiet ta' makkinarju, u strumenti oħrajn meta dawn ikunu meħtieġa biex trasportatur ta' l-ajru ta' l-ECAA jkompli jipprovdi servizzi ta' trasport bl-ajru taħt il-kondizzjonijiet previsti f'dan il-Ftehim.

2. L-obbligu msemmi f' Paragrafu 1 m'għandux iżomm lill-Partijiet Kontraenti milli jipprojbixxu jew jimponu restrizzjonijiet fuq daww it-trasferimenti li jkunu ġustifikati għal raġunijiet ta' politika pubblika jew sigurtà pubblika; i ta' ħarsien tas-saħħa u l-ħajja tal-bnedmin, l-annimali jew il-pjanti; jew tal-ħarsien ta' proprjetà intellettuali, industrijali u kummerċjali. Madankollu tali projbizzjonijiet jew restrizzjonijiet m'għandhomx jikkostitwixxu mezz ta' diskriminazzjoni arbitrarja jew restrizzjoni moħbija fuq il-kummerċ bejn il-Partijiet Kontraenti.

ARTIKOLU 11

1. Il-Partijiet Kontraenti għandhom idahhlu fis-sehħ il-mezzi xierqa biex jiġi żgurat li ingeni ta' l-ajru li jkunu reġistrati f'wahda mill-Partijiet Kontraenti, meta jinżlu f'ajruporti f'Parti Kontraenti oħra jkunu konformi ma' l-istandards ta' sikurezza internazzjonali stabbiliti skond il-Konvenzjoni u jkunu soġġetti għal spezzjonijiet tar-rampa mir-rappreżentanti awtorizzati ta' dik il-Parti Kontraenti l-oħra, li jsiru abbord u madwar l-inġenju ta' l-ajru biex jiġu verifikati kemm il-validità tad-dokumenti ta' l-inġenju ta' l-ajru u dawk ta' l-ekwipaġġ tiegħu kif ukoll il-kondizzjoni evidenti ta' l-inġenju ta' l-ajru u tat-tagħmir tiegħu.
2. Parti Kontraenti tista' titlob għal konsultazzjonijiet f'kull hin dwar l-istandards ta' sikurezza applikati minn Parti Kontraenti oħra f'oqsma li m'humiex dawk li jaqgħu taht l-atti msemmija fl-Anness I.
3. M'hemm xejn f'dan il-Ftehim li jista' jiġi interpretat li jillimita l-awtorità ta' xi Awtorità Kompetenti ta' l-Avjazzjoni Ċivili milli tiegħu l-miżuri xierqa u immedjati kollha kull meta jidhrilha li prodott jew servizz jista':
 - (i) jonqos milli jissodisfa l-istandards minimi li jistgħu jkunu stabbiliti skond il-Konvenzjoni, jew

- (ii) ikun il-kawża ta' thassib serju – li jirrizulta minn spezzjoni bhal dik imsemmija fil-paragrafu 1 – li ingenu ta' l-ajru jew it-thaddim ta' ingenu ta' l-ajru ma jkunx konformi ma' l-istandards minimi stabbiliti skond il-Konvenzjoni, jew
- (iii) ikun il-kawża ta' thassib serju li hemm nuqqas ta' manteniment u amministrazzjoni effettivi ta' l-istandards minimi stabbiliti skond il-Konvenzjoni.

4. Fejn Awtorità Kompetenti ta' l-Avjazzjoni Ċivili tiegħu azzjoni skond il-paragrafu 3, hija għandha tinforma minnufih lill-Awtoritajiet Kompetenti ta' l-Avjazzjoni Ċivili tal-Partijiet Kontraenti l-oħra bl-azzjoni li tkun hadet, u tagħti r-raġunijiet ta' l-azzjoni tagħha.

5. Fejn miżuri meħudin skond paragrafu 3 ma jgħidx imwaqqfa anki jekk il-bażi li fuqhom ikunu ttieħdu ma tkunx għadha teżisti, kwalunkwe Parti Kontraenti tista' tirreferi l-kwistjoni lill-Kumitat Kongunt.

6. Kull emenda li ssir fid-dritt nazzjonali fir-rigward ta' l-istatus ta' l-Awtorità Kompetenti ta' l-Avjazzjoni Ċivili għandha tkun notifikata mill-Parti Kontraenti konċernata lill-Partijiet Kontraenti l-oħra.

ARTIKOLU 12

1. Sabiex l-avjazzjoni ċivili tiġi mharsa minn atti ta' indhil illegali, il-Partijiet Kontraenti għandhom jiżguraw li l-istandards bażiċi komuni u l-mekkaniżmi tal-monitoraġġ tal-konformità fuq is-sigurtà ta' l-avjazzjoni kif imniżżla fl-Anness I ikunu applikati f'kull ajruport li qiegħed fit-territorji tagħhom, skond id-disposizzjonijiet rilevanti msemmija f'dak l-Anness.
2. Il-Partijiet Kontraenti, jekk jiġu mitluba, għandhom jagħtu l-assistenza kollha meħtieġa lil xulxin biex ma jhallux li jseħhu atti ta' ħtif illegali ta' inġenji ta' l-ajru u atti illegali oħrajn kontra s-sikurezza ta' dawn l-inġenji ta' l-ajru, il-passiġġieri u l-ekwipaġġ tagħhom, l-ajruporti u l-faċilitajiet tan-navigazzjoni bl-ajru, u kwalunkwe theddida oħra għas-sigurtà ta' l-avjazzjoni ċivili.
3. Meta jseħh inċident jew theddida ta' inċident ta' ħtif illegali ta' inġenju ta' l-ajru ċivili jew atti illegali oħrajn kontra s-sikurezza ta' dawn l-inġenji ta' l-ajru, il-passiġġieri u l-ekwipaġġ tagħhom, l-ajruporti jew il-faċilitajiet ta' navigazzjoni bl-ajru, il-Partijiet Kontraenti għandhom jassistu lil xulxin billi jiffaċilitaw il-komunikazzjoni u miżuri xierqa oħra mahsubin biex itemmu malajr u mingħajr ħsara tali inċident jew it-theddida tiegħu.
4. Parti Assoċjata tista' tkun soġġetta għal spezzjoni mill-Kummissjoni Ewropea skond il-leġislazzjoni rilevanti tal-Komunità Ewropea kif msemmija fl-Anness I, u tista' tiġi mitluba tiegħu sehem fi spezzjonijiet tal-Kummissjoni Ewropea f'Partijiet Kontraenti oħrajn.

ARTIKOLU 13

1. Il-partijiet Kontraenti għandhom jikkooperaw fil-qasam tal-ġestjoni tat-traffiku ta' l-ajru bil-
ħsieb li jestendu l-Ajru Uniku Ewropew għall-ECAA sabiex jitjiebu l-istandards attwali tas-
sikurezza u l-effiċjenza globali ta' l-istandards tat-traffiku ta' l-ajru generali fl-Ewropa, biex isir l-
aħjar użu mill-kapaċità u biex jonqos id-dewmien.
2. Bil-ħsieb li jiffacilitaw l-applikazzjoni tal-leġislazzjoni ta' l-Ajru Uniku Ewropew fit-
territorju tagħhom,
 - fi hdan il-limiti tal-kompetenzi rispettivi tagħhom, il-Partijiet Assoċjati għandhom ma' l-
ewwel opportunità jiehdu l-miżuri meħtieġa biex jadattaw l-istrutturi istituzzjonali tal-
ġestjoni tat-traffiku ta' l-ajru tagħhom għall-Ajru Uniku Ewropew, b'mod partikolari billi
jaħtru jew jistabbilixxu korpi nazzjonali rilevanti ta' sorveljanza li għall-inqas ikunu joperaw
b'mod indipendenti mill-fornituri tas-servizz tan-navigazzjoni bl-ajru;

- il-Komunità Ewropea għandha ssieheb lill-Partijiet Assoċjati ma' kull inizzjattiva operattiva fl-oqsma tas-servizzi tan-navigazzjoni bl-ajru, ta' l-ispazju ta' l-ajru u ta' l-interoperabilità li toriġina mill-Ajru Uniku Ewropew, b'mod partikolari permezz ta' involviment bikri ta' l-isforzi rilevanti tal-Partijiet Kontraenti biex ikunu stabbiliti taqsimiet funzjonali ta' l-ispazju ta' l-ajru.
3. Il-Komunità Ewropea għandha tara li l-Partijiet Assoċjati jkunu msieħba bis-sħiħ ma' l-iżvilupp ta' Pjan ta' Tmexxija ATM fi hdan il-programm SESAR tal-Kummissjoni.

KOMPETIZZJONI

ARTIKOLU 14

1. Fi hdan il-kamp ta' applikazzjoni ta' dan il-Ftehim għandhom japplikaw id-disposizzjonijiet ta' l-Anness III. Fejn regoli dwar kompetizzjoni u għajnuna mill-istat jkunu inklużi fi ftehim oħrajn bejn żewġ Partijiet Kontraenti jew aktar, bħal Ftehim ta' Assoċjazzjoni, dawn ir-regoli għandhom japplikaw bejn dawk il-Partijiet.
2. L-Artikoli 15, 16 u 17 m'għandhomx japplikaw fir-rigward tad-disposizzjonijiet li hemm fl-Anness III.

ARTIKOLU 15

1. Minghajr preġudizzju għall-paragrafi 2 u 3, kull Parti Kontraenti għandha tiżgura li d-drittijiet li joriġinaw minn dan il-Ftehim, u b'mod partikolari mill-atti speċifikati fl-Anness I, jistgħu jiġu invokati quddiem qorti nazzjonali.
2. Fil-każi li jistgħu jaffettwaw lis-servizzi ta' l-ajru attwali jew potenzjali, li jridu jiġu awtorizzati taħt dan il-Ftehim, l-istituzzjonijiet tal-Komunità Ewropea għandhom igawdu mis-setgħat mogħtija speċifikament lilhom taħt id-disposizzjonijiet ta' l-atti msemmija jew li jinsabu fl-Anness I.
3. Il-kwistjonijiet kollha li jikkonċernaw il-legalità ta' deċiżjonijiet meħuda mill-istituzzjonijiet tal-Komunità Ewropea taħt dan il-Ftehim, b'mod partikolari taħt l-atti speċifikati fl-Anness I, għandhom jaqgħu taħt il-kompetenza esklussiva tal-Qorti tal-Ġustizzja tal-Komunitajiet Ewropej, hawn aktar 'il quddiem imsejha "Qorti tal-Ġustizzja".

INTERPRETAZZJONI

ARTIKOLU 16

1. Sakemm id-disposizzjonijiet ta' dan il-Ftehim u d-disposizzjonijiet ta' l-atti speċifikati fl-Anness I huma sostanzjalment identiċi għar-regoli korrispondenti tat-Trattat tal-KE u għal atti adottati skond it-Trattat tal-KE, dawk id-disposizzjonijiet għandhom, fl-implimentazzjoni u l-applikazzjoni tagħhom, jiġu interpretati b'mod konformi mad-deċiżjonijiet u s-sentenzi rilevanti tal-Qorti tal-Ġustizzja u l-Kummissjoni Ewropea mogħtija qabel id-data ta' l-iffirmar ta' dan il-Ftehim. Id-deċiżjonijiet u s-sentenzi maħruġa wara d-data ta' l-iffirmar ta' dan il-Ftehim għandhom jiġu kkomunikati lill-Partijiet Kontraenti l-oħra. Fuq talba ta' waħda mill-Partijiet Kontraenti, l-implikazzjonijiet ta' deċiżjonijiet u sentenzi bħal dawn li joħorgu aktar tard għandhom ikunu stabbiliti mill-Kumitat Kongunt bil-ħsieb li jkun żgurat li dan il-Ftehim jiġihaddem kif jixraq. L-interpretazzjonijiet eżistenti għandhom jiġu kkomunikati lill-Imsieħba ta' l-ECAA qabel id-data ta' l-iffirmar tal-Ftehim. Id-deċiżjonijiet meħudin mill-Kumitat Kongunt skond din il-proċedura għandhom ikunu konformi mal-każistika tal-Qorti tal-Ġustizzja.

2. Meta tqum kwistjoni ta' interpretazzjoni ta' dan il-Ftehim, tad-disposizzjonijiet ta' l-atti speċifikati fl-Anness I jew ta' atti adottati skond l-istess Anness li jkunu sostanzjalment identiċi għar-regoli korrispondenti tat-Trattat tal-KE u għal atti adottati fl-applikazzjoni tat-Trattat tal-KE, f'każ li jkun pendenti quddiem qorti jew tribunal ta' Msieheb ta' l-ECAA, il-qorti jew tribunal, jekk thoss li dan huwa meħtieġ biex jgħinha tagħti sentenza u skond l-Anness IV, għandha titlob lill-Qorti tal-Ġustizzja biex tiegħu deċiżjoni dwar il-kwistjoni. Imsieheb ta' l-ECAA jista', permezz ta' deċiżjoni u skond l-Anness IV, jistipula sa liema punt u skond liema modalitajiet il-qrati u t-tribunali tiegħu għandhom japplikaw din id-disposizzjoni. Din id-deċiżjoni għandha tiġi notifikata lid-depożitarju u lill-Qorti tal-Ġustizzja. Id-depożitarju għandu jinforma lill-Partijiet Kontraenti l-oħra.

3. Fejn, skond paragrafu 2, qorti ta' Parti Kontraenti li kontra d-deċiżjonijiet tagħha ma jkunx hemm rimedju ġudizzjarju taħt id-dritt nazzjonali, ma tkunx f'pożizzjoni li tagħmel referenza għall-Qorti tal-Ġustizzja, kull sentenza ta' din il-qorti għandha tkun mibgħuta minn din il-Parti Kontraenti lill-Kumitat Kongunt li għandu jaġixxi biex jippreserva l-interpretazzjoni omoġena ta' dan il-Ftehim. Jekk il-Kumitat Kongunt, fi żmien xahrejn wara li tkun tresqet quddiemu diskrepanza bejn il-każistika tal-Qorti tal-Ġustizzja u sentenza ta' qorti ta' din il-Parti Kontraenti, ma jkunx irnexxielu li jippreserva l-interpretazzjoni omoġena tal-Ftehim, jistgħu jiġu applikati l-proċeduri stabbiliti fl-Artikolu 20.

ARTIKOLU 17

1. Dan il-Ftehim għandu jkun mingħajr preġudizzju għad-dritt ta' kull Parti Kontraenti, soġġett għall-konformità mal-prinċipju ta' non-diskriminazzjoni u mad-disposizzjonijiet ta' dan l-Artikolu u ta' l-Artikolu 18 (4), li tadotta b'mod unilaterali leġislazzjoni ġdida jew temenda l-leġislazzjoni eżistenti tagħha fil-qasam tat-trasport bl-ajru jew f'qasam relatat imsemmi fl-Anness I. Il-Partijiet Assoċjati m'għandhom jadottaw ebda leġislazzjoni bħal din hlief jekk din tkun skond dan il-Ftehim.
2. Hekk kif Parti Kontraenti tkun adottat leġislazzjoni ġdida jew emenda għal-leġislazzjoni tagħha hija għandha tinforma lill-Partijiet Kontraenti l-oħra permezz tal-Kumitat Kongunt mhux aktar tard minn xahar wara l-adozzjoni tagħha. Fuq talba ta' xi waħda mill-Partijiet Kontraenti, il-Kumitat Kongunt għandu fi żmien xahrejn minn dakinhar jara li jsir skambju ta' fehmiet dwar l-implikazzjonijiet ta' din il-leġislazzjoni ġdida jew emenda biex dan il-Ftehim ikun jista' jaħdem kif xieraq.
3. Il-Kumitat Kongunt għandu:
 - (a) jew jadotta deċiżjoni li tirrevedi l-Anness I sabiex tigi integrata fih, jekk ikun meħtieġ abbażi ta' reċiprocità, il-leġislazzjoni l-ġdida jew l-emenda konċernata; jew

- (b) jadotta deċiżjoni li biha l-leġislazzjoni l-għdida jew l-emenda konċernata għandha titqies bħala li hija skond dan il-Ftehim; jew
- (ċ) jieħu deċiżjoni dwar kwalunkwe miżura oħra li biha jkun salvagwardat it-tħaddim xieraq ta' dan il-Ftehim.

4. Fir-rigward tal-leġislazzjoni li tkun giet adottata bejn l-iffirmar ta' dan il-Ftehim u d-dhul fis-seħh tiegħu u li biha jkunu ġew informati l-Partijiet Kontraenti l-oħra, id-data tar-referenza għandha tittiehed bħala d-data li fiha tkun waslet l-informazzjoni. Id-data li fiha l-Kumitat Kongunt jasal għal deċiżjoni ma tistax tkun aktar kmieni minn sittin jum wara d-dhul fis-seħh ta' dan il-Ftehim.

KUMITAT KONGUNT

ARTIKOLU 18

1. Hawnhekk qiegħed jiġi stabbilit Kumitat Kongunt li għandu jkun responsabbli mill-ġestjoni ta' dan il-Ftehim u għandu jiżgura l-implimentazzjoni xierqa tiegħu, mingħajr preġudizzju għall-Artikolu 15(2) u (3) u l-Artikoli 21 u 22. Għal dan il-fini għandu jagħmel rakkomandazzjonijiet u jieħu deċiżjonijiet fil-każi previsti f'dan il-Ftehim. Id-deċiżjonijiet tal-Kumitat Kongunt għandhom jiddaħhlu fis-seħh mill-Partijiet Kontraenti skond ir-regoli tagħhom stess.

2. Il-Kumitat Kongunt għandu jkun magħmul minn rappreżentanti tal-Partijiet Kontraenti.

3. Il-Kumitat Kongunt għandu jaġixxi b'unanimità. Madankollu, il-Kumitat Kongunt jista' jiddeċiedi li jistabbilixxi proċedura ta' votazzjoni b'maġġoranza għal ċerti kwistjonijiet speċifiċi.
4. Għall-fini ta' l-infurzar xieraq ta' dan il-Ftehim, il-Partijiet Kontraenti għandhom jiskambjaw informazzjoni, *inter alia*, dwar leġislazzjoni ġdida jew deċiżjonijiet li jkunu rilevanti għal dan il-Ftehim, u, fuq talba ta' kwalunkwe Parti, għandhom jagħmlu konsultazzjonijiet fi hdan il-Kumitat Kongunt, inkluż dwar kwistjonijiet soċjali.
5. Il-Kumitat Kongunt għandu jadotta r-regoli ta' proċedura tiegħu.
6. Imsieheb ta' l-ECAA jew il-Komunità Ewropea u l-Istati Membri tagħha għandhom jippresiedu l-Kumitat Kongunt darba kull wieħed skond l-arrangamenti li għandhom jigu stabbiliti fir-regoli ta' proċedura tiegħu.
7. Il-president tal-Kumitat Kongunt għandu jsejjah li-laqgħat tal-Kumitat mill-inqas darba fis-sena sabiex jirrevedi t-tħaddim ġenerali ta' dan il-Ftehim u kull meta ċirkustanzi speċjali jkunu jitolbu dan, fuq talba ta' Parti Kontraenti. Il-Kumitat Kongunt għandu jeżamina kontinwament l-iżvilupp tal-każistika tal-Qorti tal-Ġustizzja. Għal dan il-għan il-Komunità Ewropea għandha tibgħat lill-Imsieħba ta' l-ECAA s-sentenzi kollha tal-Qorti tal-Ġustizzja li huma rilevanti għat-tħaddim tal-Ftehim. Il-Kumitat Kongunt għandu jaġixxi fi żmien tliet xhur sabiex jippreserva l-interpretazzjoni omogena tal-Ftehim.

8. Il-Kumitat Kongunt jista' jiddeċiedi li jistabbilixxi grupp ta' hidma li jkun jista' jgħinu fit-twettiq tad-dmirijiet tiegħu.

ARTIKOLU 19

1. Deċiżjoni tal-Kumitat Kongunt għandha torbot lill-Partijiet Kontraenti. Kull meta deċiżjoni meħuda mill-Kumitat Kongunt ikun fiha hteġa ta' azzjoni li trid tittiehed minn Parti Kontraenti, il-Parti msemmija għandha tiegħu l-miżuri meħtieġa u tinforma l-Kumitat Kongunt b'dan.
2. Id-deċiżjonijiet tal-Kumitat Kongunt għandhom jiġu ppubblikati fil-Ġurnali Uffiċjali ta' l-Unjoni Ewropea u ta' l-Imsieħba ta' l-ECAA. Kull deċiżjoni għandha tiddikjara d-data ta' l-implimentazzjoni tagħha mill-Partijiet Kontraenti u kwalunkwe informazzjoni oħra li x'aktarx tista' tikkonċerna lill-operaturi ekonomiċi.

RIŻOLUZZJONI TA' KWISTJONIJIET

ARTIKOLU 20

1. Il-Komunità, filwaqt li tagħixxi ma' l-Istati Membri tal-KE, jew Imsieħeb ta' l-ECAA tista' ggħib kwistjoni li tkun qed tiġi diskussa u li tkun tikkonċerna l-applikazzjoni jew l-interpretazzjoni ta' dan il-Ftehim quddiem il-Kumitat Kongunt, hlief f'każi fejn proċeduri speċifiċi huma mnizzla f'dan il-Ftehim.

2. Meta tilwima tkun tressqet quddiem il-Kumitat Kongunt skond il-paragrafu 1, ghandhom isiru konsultazzjonijiet immedjati bejn il-partijiet imdahhla fit-tilwima. Fil-kaži fejn il-Komunità Ewropea ma tkunx parti fit-tilwima, fil-konsultazzjonijiet jista' jigi mistieden rappreżentant tal-Komunità minn waħda mill-partijiet fit-tilwima. Il-partijiet fit-tilwima jistgħu jagħmlu proposta ta' soluzzjoni li ghandha tintbagħat minnufih lill-Kumitat Kongunt. Deċiżjonijiet meħudin mill-Kumitat Kongunt skond din il-proċedura ghandhom jirrispettaw il-każistika tal-Qorti tal-Ġustizzja.
3. Jekk sa erba' xhur mid-data li l-kwistjoni tkun tressqet quddiemu l-Kumitat Kongunt ma jkunx inxexxliu jieħu deċiżjoni biex isolvi t-tilwima, il-partijiet fit-tilwima jistgħu jirreferu t-tilwima lill-Qorti tal-Ġustizzja, li d-deċiżjoni tagħha ghandha tkun finali u vinkolanti. Il-modalitajiet, li skond dawn jistgħu jsiru tali referenzi lill-Qorti tal-Ġustizzja, jinsabu mnizzlin fl-Anness IV.
4. Jekk il-Kumitat Kongunt ma jihux deċiżjoni fuq kwistjoni li tkun giet riferuta lilu fi żmien erba' xhur, il-Partijiet Kontraenti jistgħu jieħdu miżuri xierqa ta' salvagwardja skond l-Artikoli 21 u 22 għal perijodu li ma jaqbix is-sitt xhur. Wara dan il-perijodu kull Parti Kontraenti tista' tinhall mill-Ftehim b'effett immedjat. Parti Kontraenti m'għandhiex tieħu miżuri ta' salvagwardja dwar kwistjoni li tkun giet riferuta lill-Qorti tal-Ġustizzja skond dan il-Ftehim, hlief fil-kaži definiti fl-Artikolu 11(3) jew b'konformità ma' mekkaniżmi previsti f'atti individwali speċifikati fl-Anness I.

ARTIKOLU 21

Mingħajr preġudizzju għall-Artikolu 11(3) u l-valutazzjonijiet ta' sikurezza u sigurtà msemmija fil-Protokollu għal dan il-Ftehim, il-miżuri ta' salvagwardja għandhom ikunu ristretti, fir-rigward tal-kamp ta' applikazzjoni u t-tul tagħhom, għal dak li huwa strettament meħtieġ sabiex tiġi rimedjata s-sitwazzjoni. Għandha tingħata prijorità lil tali miżuri b'mod li t-thaddim ta' dan il-Ftehim ikun imfixkel mill-inqas.

ARTIKOLU 22

1. Parti Kontraenti li tkun qed tikkunsidra tiegħu miżuri ta' salvagwardja għandha tinnotifika lill-Partijiet Kontraenti l-oħra bl-intenzjoni tiegħu permezz tal-Kumitat Kongunt u għandha tippovdi l-informazzjoni kollha rilevanti.
2. Il-Partijiet Kontraenti għandhom immedjatement jidhlu f'konsultazzjonijiet fil-Kumitat Kongunt bil-ħsieb li tinstab soluzzjoni aċċettabbli għal kulhadd.
3. Mingħajr preġudizzju għall-Artikolu 11(3), il-Parti Kontraenti konċernata ma tistax tiegħu miżuri ta' salvagwardja qabel ma jkun għadda xahar mid-data tan-notifika skond il-paragrafu 1, hlief jekk il-proċedura ta' konsultazzjoni skond il-paragrafu 2 tkun intemmet qabel l-iskadenza tal-limitu taż-żmien imsemmi.

4. Il-Parti Kontraenti konċernata għandha tinnotifika mingħajr dewmien lill-Kumitat Kongunt il-miżuri meħuda u għandha tipprovdi kull informazzjoni rilevanti.

ŻVELAR TA' INFORMAZZJONI

ARTIKOLU 23

Ir-rappreżentanti, id-delegati u l-esperti tal-Partijiet Kontraenti, kif ukoll uffiċjali u impjegati oħra li jaġixxu taħt dan il-Ftehim għandhom jiġu mitluba, anki wara li jkunu waqfu mit-twettiq tad-doveri tagħhom, biex ma jiżvelawx informazzjoni koperta bl-obbligu tal-konfidenzjalità professjonali, b'mod partikolari informazzjoni dwar impriżi, ir-relazzjonijiet tagħhom ta' negozju u l-komponenti ta' l-ispejjeż tagħhom.

PAJJIŻI TERZI U ORGANIZZAZZJONIJIET INTERNAZZJONALI

ARTIKOLU 24

1. Il-Partijiet Kontraenti għandhom jikkonsultaw lil xulxin fil-qafas tal-Kumitat Kongunt fuq talba ta' kwalunkwe Parti Kontraenti, skond il-proċeduri stabbiliti fl-Artikoli 25 u 26,
- (a) dwar kwistjonijiet ta' trasport bl-ajru li jkunu gew ittrattati minn organizzazzjonijiet internazzjonali; u

(b) dwar diversi aspetti ta' żviluppi possibbli fir-relazzjonijiet bejn il-Partijiet Kontraenti u pajjiżi terzi dwar it-trasport bl-ajru, u dwar it-tħaddim ta' l-elementi sinifikanti tal-ftehim bilaterali jew multilaterali li jkunu ġew konkluzi f'dan il-qasam.

2. Il-konsultazzjonijiet previsti f' paragrafu 1 għandhom isiru fi żmien xahar mit-talba u malajr kemm jista' jkun f'każijiet urġenti.

ARTIKOLU 25

1. Il-għanijiet prinċipali tal-konsultazzjonijiet previsti fl-Artikolu 24(1)(a) għandhom ikunu:

(a) li jiġi stabbilit b'mod kongunt jekk il-kwistjonijiet iġibux magħhom problemi ta' interess komuni; u

(b) skond in-natura ta' dawn il-problemi:

- li jiġi kkunsidrat b'mod kongunt jekk l-azzjoni tal-Partijiet Kontraenti fi hdan l-organizzazzjonijiet internazzjonali konċernati għandhiex tkun koordinata, jew
- li jiġi kkunsidrat b'mod kongunt kwalunkwe approċċ ieħor li jista' jkun xieraq.

2. Il-Partijiet Kontraenti għandhom malajr kemm jista' jkun jiskambjaw kwalunkwe informazzjoni li tkun rilevanti għall-miri previsti fil-paragrafu 1.

ARTIKOLU 26

Il-ghanijiet prinċipali tal-konsultazzjonijiet previsti fl-Artikolu 24(1)(b) għandhom ikunu li jiġu eżaminati l-kwistjonijiet rilevanti u li jiġi kkunsidrat kwalunkwe approċċ li jista' jkun xieraq.

ARRANĠAMENTI TRANSITORJI

ARTIKOLU 27

1. Il-Protokoll I sa IX jistabbilixxu l-arranġamenti transitorji u l-perijodi korrispondenti li japplikaw bejn il-Komunità Ewropea u l-Istati Membri tal-KE, minn naha waħda, u l-Parti Assoċjata konċernata, min-naha l-oħra. Fir-relazzjoni bejn in-Norveġja jew l-Islanda u Parti Assoċjata għandhom japplikaw l-istess kondizzjonijiet bħal dawk bejn il-Komunità Ewropea u l-Istati Membri tal-KE, minn naha waħda, u l-Parti Assoċjata konċernata, min-naha l-oħra.
2. Matul il-perijodi transitorji msemmija fil-paragrafu 1 l-elementi rilevanti tar-reġim tat-trasport bl-ajru bejn żewġ Partijiet Assoċjati għandhom jiġu determinati abbażi ta' l-aktar Protokoll restrittiv miż-żewġ Protokoll I li jirreferu għall-Partijiet Assoċjati konċernati.
3. It-transizzjoni gradwali ta' kull waħda mill-Partijiet Assoċjati għall-applikazzjoni shiha ta' l-ECAA għandha tkun soġġetta għal valutazzjonijiet. Il-valutazzjonijiet għandhom jitwettqu mill-Komunità Ewropea f'kooperazzjoni mal-Parti Assoċjata konċernata. Meta Parti Assoċjata tkun sodisfatta li l-kondizzjonijiet għall-kompletar ta' perijodu transitorju skond kif imniżżel fil-Protokoll rilevanti jkunu ġew imħarsa, hija għandha tinforma lill-Komunità Ewropea biex titwettaq valutazzjoni.

4. Jekk il-Komunità Ewropea tiddetermina li l-kondizzjonijiet ġew imħarsa hija għandha tinforma lill-Kumitat Kongunt u tiddeċiedi minn hemm 'il quddiem li l-Parti Assoċjata konċernata tikkwalfika biex tgħaddi għall-perijodu transitorju li jmiss jew għall-inklużjoni sħiħa fiż-Żona ta' Avjazzjoni Komuni Ewropea skond kif ikun il-każ.

5. Jekk il-Komunità Ewropea tiddetermina li l-kondizzjonijiet ma jkunux ġew imħarsa hija għandha tinforma b'dan lill-Kumitat Kongunt. Il-Komunità għandha tirrakkomanda lill-Parti Assoċjata konċernata titjib speċifiku u tiddetermina perijodu ta' implimentazzjoni li fih dan it-titjib ikun jista' jiġi implimentat b'mod raġonevoli. Qabel it-tmiem tal-perijodu ta' implimentazzjoni għandha ssir it-tieni valutazzjoni u, jekk ikun meħtieġ, aktar valutazzjonijiet biex jinstab jekk it-titjib rakkomandat giex implimentat b'mod effettiv u sodisfaċenti.

RELAZZJONI MA' FTEHIM U ARRANGAMENTI BILATERALI DWAR IT-TRASPORT BL-AJRU

ARTIKOLU 28

1. Id-disposizzjonijiet ta' dan il-Ftehim għandhom ikunu dominanti fuq id-disposizzjonijiet rilevanti ta' ftehim u/jew arrangamenti bilaterali dwar it-trasport bl-ajru li jkunu fis-seħh bejn il-Partijiet Assoċjati minn naħa waħda u l-Komunità Ewropea, Stat Membru tal-KE, in-Norveġja jew l-Islanda min-naħa l-oħra, kif ukoll bejn il-Partijiet Assoċjati.

2. Minkejja l-paragrafu 1, matul il-perijodi transitorji msemmija fl-Artikolu 27, id-disposizzjonijiet li jikkonċernaw il-proprietà, id-drittijiet tat-traffiku, il-kapaċità, il-frekwenzi, it-tip jew il-bdil ta' l-inġenji ta' l-ajru, it-tqassim tal-kodiċi u l-ipprezzar ta' ftehim jew arrangament bilaterali li jkun fis-seħh bejn Parti Assoċjata u l-Komunità Ewropea, Stat Membru tal-KE, in-Norveġja jew l-Islanda jew bejn żewġ Partijiet Assoċjati, għandhom japplikaw bejn il-Partijiet li jagħmlu parti mill-Ftehim jekk dan il-ftehim u/jew arrangament bilaterali jkun aktar flessibbli, f'termini ta' libertà għat-trasportaturi bl-ajru konċernati, mid-disposizzjonijiet tal-Protokoll applikabbli fir-rigward tal-Parti Assoċjata konċernata.

3. Tilwima bejn Parti Assoċjata u Parti Kontraenti oħra dwar jekk id-disposizzjonijiet tal-Protokoll humiex fir-rigward tal-Parti Assoċjata konċernata jew tal-ftehim u/jew arrangamenti bilaterali aktar flessibbli, bil-ħsieb għall-applikazzjoni shiha ta' l-ECAA, għandha tiġi solvuta fil-qafas tal-mekkanizmu tar-riżoluzzjoni tat-tilwim previst fl-Artikolu 20. It-tilwim dwar kif tkun determinata r-relazzjoni bejn Protokoll konfligġenti għandu jiġi solvut bl-istess mod.

ARTIKOLU 29

Dhul fis-sehh

1. Dan il-Ftehim għandu jkun soġġett għal ratifika jew approvazzjoni mill-firmatarji skond il-proċeduri tagħhom stess. L-istrumenti tar-ratifika jew ta' l-approvazzjoni għandhom jiġu ddepożitati lis-Segretarjat Ġenerali tal-Kunsill ta' l-Unjoni Ewropea (depożitarju), li għandu jinnotifika b' dan lill-firmatarji l-oħra kollha kif ukoll lill-Organizzazzjoni Internazzjonali ta' l-Avjazzjoni Ċivili.
2. Dan il-Ftehim għandu jidhol fis-sehh fl-ewwel ġurnata tat-tieni xahar wara d-data li fiha jkunu ġew depożitati l-istrumenti tar-ratifika jew l-approvazzjoni mill-Komunità Ewropea u l-Istati Membri tal-KE u mill-inqas minn Parti Assoċjata waħda. Għal kull firmatarju li jirratifika jew japprova dan il-ftehim wara din id-data, il-Ftehim għandu jidhol fis-sehh fl-ewwel ġurnata tat-tieni xahar wara li dan il-firmatarju jkun iddepożita l-istrument tar-ratifika jew l-approvazzjoni tiegħu.
3. Minkejja l-paragrafi 1 u 2, il-Komunità Ewropea u l-Istati Membri tagħha u mill-inqas Parti Assoċjata waħda, jistgħu jiddeċiedu li japplikaw dan il-Ftehim proviżorjament fosthom mid-data ta' l-iffirmar, skond l-applikazzjoni tad-dritt nazzjonali, billi jinnotifikaw lid-depożitarju li għandu jinnotifika lill-Partijiet Kontraenti l-oħra tiegħu.

ARTIKOLU 30

Reviżjoni

Dan il-Ftehim għandu jiġi rivedut fuq talba ta' kwalunkwe Parti Kontraenti u, f'kull każ, hames snin wara li jkun daħal fis-seħh.

ARTIKOLU 31

Terminazzjoni

1. Kull Parti Kontraenti tista' tiddenunzja dan il-Ftehim billi tinnotifika lid-depożitarju, li għandu jinnotifika b'din it-terminazzjoni lill-Partijiet Kontraenti l-oħra kif ukoll lill-Organizzazzjoni Internazzjonali ta' l-Avjazzjoni Ċivili. Jekk dan il-Ftehim jiġi denunzjat mill-Komunità Ewropea u l-Istati Membri tal-KE dan għandu jieqaf milli jibqa fis-seħh sena wara d-data tan-notifika. Jekk il-Ftehim jiġi denunzjat minn Parti Kontraenti oħra dan għandu jieqaf milli jibqa fis-seħh biss fir-rigward ta' din il-Parti Kontraenti sena wara d-data tan-notifika. Madankollu, servizzi ta' l-ajru li jkunu joperaw fid-data ta' l-iskadenza ta' dan il-Ftehim jistgħu jkomplu sa l-aħħar ta' l-iskeda ta' l-istagun ta' l-Assoċjazzjoni Internazzjonali tat-Trasport bl-Ajru (IATA) li fih taqa' dik id-data ta' skadenza.
2. Ma' l-adeżjoni għall-Unjoni Ewropea ta' Parti Assoċjata, dik il-Parti għandha awtomatikament tieqaf milli tkun Parti Assoċjata taħt dan il-Ftehim u għandha minflok issir Stat Membru tal-KE.

3. Dan il-Ftehim għandu jieqaf milli jibqa fis-seħħ jew għandu jiġi sospiż fir-rigward ta' Parti Assoċjata, jekk il-Ftehim ta' Assoċjazzjoni korrispondenti ma jibqax fis-seħħ jew jiġi sospiż.

ARTIKOLU 32

Tkabbir ta' l-ECAA

Il-Komunità Ewropea tista' ssaqsi kwalunkwe Stat jew entità li jkun lest li jagħmel il-liġijiet tiegħu dwar it-trasport bl-ajru u dwar kwistjonijiet relatati kompatibbli ma' daww tal-Komunità, u li miegħu il-Komunità tkun stabbiliet jew qiegħda tistabbilixxi qafas ta' kooperazzjoni ekonomika mill-qrib, bħal Ftehim ta' Assoċjazzjoni, biex jiehū sehem fl-ECAA. Għal dan il-ghan, il-Partijiet Kontraenti għandhom jemendaw dan il-Ftehim għaldaqstant.

ARTIKOLU 33

L-ajruport ta' Ġibiltà

1. Huwa mifhum li l-applikazzjoni ta' dan il-Ftehim għall-ajruport ta' Ġibiltà hija mingħajr preġudizzju għall-pożizzjonijiet legali rispettivi tar-Renju ta' Spanja u tar-Renju Unit fir-rigward tat-tilwima dwar is-sovranità fuq it-territorju li fih jinsab l-ajruport.
2. L-applikazzjoni ta' dan il-Ftehim għall-ajruport ta' Ġibiltà għandha tiġi sospiża sakemm jidhlu fis-seħħ l-arrangamenti li hemm fid-Dikjarazzjoni Kongunta magħmula mill-Ministri ta' l-Affarijiet Barranin tar-Renju ta' Spanja u r-Renju Unit fit-2 ta' Dicembru 1987.

ARTIKOLU 34

Lingwi

Dan il-Ftehim huwa magħmul f'kopja originali waħda fil-lingwi uffiċjali ta' l-istituzzjonijiet ta' l-Unjoni Ewropea u tal-Partijiet Kontraenti l-oħra li mhumex il-Komunita' Ewropea u l-Istati Membri tagħha , b'kull wiehed minn dawn it-testi jkun awtentiku bl-istess mod.

B'XHIEDA TA' DAN il-plenipotenzjarji hawn taht iffirmati, li huma debitament awtorizzati biex jagħmlu dan, iffirmaw dan il-Ftehim:

REGOLI APPLIKABBLI GHALL-AVJAZZJONI CIVILI

Id-“Disposizzjonijiet applikabbli” ta’ l-atti tal-Komunita' Ewropea li ġejjin għandhom japplikaw skond il-Ftehim Prinċipali u l-Anness II dwar modifiki orizzontali sakemm ma jkunx speċifikat mod ieħor f’dan l-Anness jew fil-Protokoll I sa IX ta' wara: Fejn ikun meħtieġ, modifiki speċifiċi għal kull att individwali huma mnizzla hawnekk:

A. Aċċess għas-suq u kwistjonijiet anċillari

Nru 2407/92

Ir-Regolament tal-Kunsill (KEE) Nru 2407/92 tat-23 ta’ Lulju 1992 dwar il-liċenzjar ta’ trasportaturi ta' l-ajru

Disposizzjonijiet applikabbli: l-Artikoli 1 sa 18 u l-Anness hlief għar-referenza fl-Artikolu 13(3) sa l-Artikolu 226 (ex 169) tat-Trattat tal-KE

Nru 2408/92

Ir-Regolament tal-Kunsill (KEE) Nru 2408/92 tat-23 ta’ Lulju 1992 dwar aċċess għat-trasportaturi ta' l-ajru tal-Komunità għal rotot ta' l-ajru intra-Komunitarji

kif emendat jew modifikat b'

- l-Artikolu 29 ta’ l-Att li jikkonċerna l-kondizzjonijiet ta’ l-adeżjoni tar-Repubblika ta’ l-Awstrija, ir-Repubblika tal-Finlandja u r-Renju ta’ l-Isvezja;

- id-deċiżjoni tal-Komitat Kongunt ŻEE Nru 7/94 tal-21 ta' Marzu 1994 li temenda l-Protokoll 47 u ċerti Annessi tal-Ftehim taż-ŻEE;
- l-Artikolu 20 ta' l-Att li jikkonċerna l-kondizzjonijiet ta' l-ađeżjoni tar-Repubblika Ċeka, ir-Repubblika ta' l-Estonja, ir-Repubblika ta' Ċipru, ir-Repubblika tal-Latvja, ir-Repubblika tal-Litwanja, ir-Repubblika ta' l-Ungerija, ir-Repubblika ta' Malta, ir-Repubblika tal-Polonja, ir-Repubblika tas-Slovenja u r-Repubblika Slovakka u l-modifiki għat-Trattati li fuqhom hija mibnija l-Unjoni Ewropea min hawn 'il quddiem imsejjaħ "l-Att ta' Adeżjoni ta' l-2003".

Disposizzjonijiet applikabbli: l-Artikoli 1 sa 15 u l-Annessi I, II u III

Nru 2409/92

Ir-Regolament tal-Kunsill (KEE) Nru 2409/92 tat-23 ta' Lulju 1992 dwar nolijiet u rati għal servizzi ta' l-ajru.

Disposizzjonijiet applikabbli: l-Artikoli 1 sa 10

Nru 95/93

Ir-Regolament tal-Kunsill (KEE) Nru 95/93 tat-18 ta' Jannar 1993 dwar regoli komuni għall-allokazzjoni ta' slots f'ajruporti tal-Komunità

kif emendat b'

- ir-Regolament (KE) Nru 894/2002 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-27 ta' Mejju 2002 li jemenda r-Regolament tal-Kunsill (KEE) Nru 95/93
- ir-Regolament (KE) Nru 1554/2003 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-22 ta' Lulju 2003 li jemenda r-Regolament tal-Kunsill (KEE) Nru 95/93
- ir-Regolament (KE) Nru 793/2004 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-21 ta' April 2004 li jemenda r-Regolament tal-Kunsill (KEE) Nru 95/93

Disposizzjonijiet applikabbli: l-Artikoli 1 sa 12, u 14a(2)

Fir-rigward ta' l-applikazzjoni ta' l-Artikolu 12(2), it-terminu "il-Kummissjoni" għandu jaqra "il-Kumitat Kongunt".

Nru 96/67

Id-Direttiva tal-Kunsill 96/67/KE tal-15 ta' Ottubru 1996 dwar l-aċċess għas-suq tal-*ground handling* fl-ajruporti tal-Komunità

Disposizzjonijiet applikabbli: l-Artikoli 1 sa 25 u l-Anness

Fir-rigward ta' l-applikazzjoni ta' l-Artikolu 10, it-terminu "Stati Membri" għandu jaqra "Stati Membri tal-KE".

Fir-rigward ta' l-applikazzjoni ta' l-Artikolu 20(2), it-terminu "il-Kummissjoni" għandu jaqra "il-Kumitat Kongunt".

Nru 785/2004

Ir-Regolament (KE) Nru 785/2004 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-21 ta' April 2004 dwar ir-rekwiżiti ta' l-assigurazzjoni tat-trasportaturi ta' l-ajru u l-operaturi ta' l-ajruplani

Disposizzjonijiet applikabbli: l-Artikoli 1 sa 8, u 10(2)

B. Ġestjoni tat-Traffiku ta' l-Ajru

Nru 549/2004

Ir-Regolament (KE) Nru 549/2004 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ta' l-10 ta' Marzu 2004 li jippreskrivi l-qafas għall-ħolqien ta' l-Ajru Uniku Ewropew (ir-Regolament qafas)

Disposizzjonijiet applikabbli: l-Artikoli 1 sa 4, 6, u 9 sa 14

Nru 550/2004

Ir-Regolament (KE) Nru 550/2004 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ta' l-10 ta' Marzu 2004 dwar il-forniment ta' servizzi ta' navigazzjoni bl-ajru fl-ajru uniku Ewropew (ir-Regolament tal-forniment ta' servizz)

Disposizzjonijiet applikabbli: l-Artikoli 1 sa 19, l-Annessi I u II

Nru 551/2004

Ir-Regolament (KE) Nru 551/2004 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ta' l-10 ta' Marzu 2004 dwar l-organizzazzjoni u l-użu ta' l-ispazju ta' l-arja fl-ajru uniku Ewropew (ir-Regolament ta' l-ispazju ta' l-arja)

Disposizzjonijiet applikabbli: l-Artikoli 1 sa 11

Nru 552/2004

Ir-Regolament (KE) Nru 552/2004 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ta' l-10 ta' Marzu 2004 dwar l-interoperabilità tax-Xibka Ewropea ta' Amministrazzjoni tat-Traffiku ta' l-Ajru (ir-Regolament ta' l-interoperabilità)

Disposizzjonijiet applikabbli: l-Artikoli 1 sa 12, l-Annessi I sa V

Nru 2096/2005

Ir-Regolament tal-Kummissjoni (KE) Nru 2096/2005 ta' l-20 ta' Diċembru 2005 li jistabbilixxi htigiet komuni għall-forniment ta' servizzi ta' navigazzjoni bl-ajru

Disposizzjonijiet applikabbli: l-Artikoli 1 sa 9, l-Annessi I sa V

Nru 2150/2005

Ir-Regolament tal-Kummissjoni (KE) Nru 2150/2005 tat-23 ta' Diċembru 2005 li jistabbilixxi regoli komuni għall-użu flessibbli ta' l-ispazju ta' l-arja

Disposizzjonijiet applikabbli: l-Artikoli 1 sa 9, l-Anness

Ċ. Sikurezza ta' l-Avjazzjoni

Nru 3922/91

Ir-Regolament tal-Kunsill (KEE) Nru 3922/91 tas-16 ta' Diċembru 1991 dwar l-armonizzazzjoni ta' ħtiġijiet tekniċi u proċeduri amministrattivi fil-qasam ta' l-avjazzjoni ċivili kif emendat b':

- ir-Regolament tal-Kummissjoni (KE) Nru 2176/96 tat-13 ta' Novembru 1996 li jemenda għall-progress xjentifiku u tekniku r-Regolament tal-Kunsill (KEE) Nru 3922/91
- ir-Regolament tal-Kummissjoni (KE) Nru 1069/1999 tal-25 ta' Mejju 1999 li jadatta għall-progress xjentifiku u tekniku r-Regolament tal-Kunsill 3922/91

- ir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 2871/2000 tat-28 ta' Diċembru 2000 li jadatta għall-progress xjentifiku u tekniku r-Regolament tal-Kunsill (KEE) 3922/91 dwar l-armonizzazzjoni tal-htigijiet tekniċi u proċeduri amministrattivi fil-qasam ta' l-avjazzjoni ċivili
- ir-Regolament (KE) Nru 1592/2002 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-5 ta' Lulju 2002 dwar regoli komuni fil-kamp ta' l-avjazzjoni ċivili u li jistabbli l-Aġenzija tas-Sigurtà ta' l-Avjazzjoni Ewropea

Disposizzjonijiet applikabbli: l-Artikoli 1 sa 10, 12 sa 13 bl-eċċezzjoni ta' l-Artikolu 4(1) u l-Artikolu 8 (2), it-tieni sentenza, l-Annessi I sa III

Fir-rigward l-applikazzjoni ta' l-Artikolu 12, "Stati Membri" għandha taqra "Stati Membri tal-KE".
Nru 94/56

Id-Direttiva tal-Kunsill 94/56/KE tal-21 ta' Novembru 1994 li tistabbli l-prinċipji fundamentali li jirregolaw l-investigazzjonijiet ta' aċċidenti u inċidenti ta' l-avjazzjoni ċivili
Disposizzjonijiet applikabbli: l-Artikoli 1 sa 12

Fir-rigward ta' l-applikazzjonijiet ta' l-Artikoli 9 u 12, it-terminu "il-Kummissjoni" għandu jaqra "il-Partijiet Kontraenti l-oħrajn kollha ta' l-ECAA".

Nru 1592/2002

Ir-Regolament (KE) Nru 1592/2002 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-15 ta' Lulju 2002 dwar regoli komuni fil-kamp ta' l-avjazzjoni ċivili u li jistabblixxi Agenzija tas-Sigurtà ta' l-Avjazzjoni Ewropea kif emendat b':

- ir-Regolament (KE) Nru 1643/2003 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-22 ta' Lulju 2003 li jemenda r-Regolament (KE) Nru 1592/2002
- ir-Regolament tal-Kummissjoni (KE) Nru 1701/2003 ta' l-24 ta' Settembru 2003 li jadatta l-Artikolu 6 tar-Regolament (KE) Nru 1592/2002

Disposizzjonijiet applikabbli: l-Artikoli 1 sa 57, l-Annessi I u II

Nru 2003/42

Id-Direttiva 2003/42/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-13 ta' Ġunju 2003 dwar rapporti ta' okkorenza fl-avjazzjoni ċivili

Disposizzjonijiet applikabbli: l-Artikoli 1 sa 11, l-Annessi I u II

Ir-Regolament tal-Kummissjoni (KE) Nru 1702/2003 ta' l-24 ta' Settembru 2003 li jistabbilixxi regoli ta' implimentazzjoni biex inġenji ta' l-ajru, prodotti, partijiet u tagħmir relatati jiġu ċertifikati bħala tajbin għall-ajru u li ma jagħmlux ħsara ambjentali, kif ukoll għaċ-ċertifikazzjoni ta' organizzazzjonijiet relatati mad-disinn u l-produzzjoni tagħhom kif emendat b':

- ir-Regolament tal-Kummissjoni (KE) Nru 381/2005 tas-7 ta' Marzu 2005 li jemenda r-Regolament tal-Kummissjoni (KE) Nru 1702/2003

Disposizzjonijiet applikabbli: l-Artikoli 1 sa 4, l-Anness. Il-perijodi transitorji msemmija f'dan ir-Regolament għandhom jiġu ddeterminati mill-Kumitat Kongunt.

Ir-Regolament tal-Kummissjoni (KE) Nru 2042/2003 ta' l-20 ta' Novembru 2003 dwar il-kapaċità kontinwata li jintużaw fl-ajru ta' inġenji ta' l-ajru u prodotti, partijiet u tagħmir ajrunawtiku, u dwar l-approvazzjoni ta' organizzazzjonijiet u persunal involut f'dan ix-xogħol

Disposizzjonijiet applikabbli: l-Artikoli 1 sa 6, l-Annessi I sa IV

Nru 104/2004

Ir-Regolament tal-Kummissjoni (KE) Nru 104/2004 tat-22 ta' Jannar 2004 li jnizzel ir-regoli dwar l-organizzazzjoni u l-komposizzjoni tal-Bord ta' l-Appell ta' l-Aġenzija tas-Sigurtà ta' l-Avjazzjoni Ewropea

Disposizzjonijiet applikabbli: l-Artikoli 1 sa 7 u l-Anness

Nru 488/2005

Ir-Regolament tal-Kummissjoni (KE) Nru 488/2005 tal-21 ta' Marzu 2005 dwar hlasijiet u pizijiet imposti mill-Aġenzija tas-Sigurtà ta' l-Avjazzjoni

Nru 2111/2005

Ir-Regolament (KE) Nru 2111/2005 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ta' l-14 ta' Dicembru 2005 dwar l-istabbiliment ta' lista Komunitarja ta' kumpanniji ta' l-ajru li huma soġġetti għal projbizzjoni ta' operar fil-Komunità li jinforma lill-passiġġieri tat-trasport bl-ajru dwar l-identità tal-kumpannija ta' l-ajru li topera, u li tħassar l-Artikolu 9 tad-Direttiva 2004/36/KE

Disposizzjonijiet applikabbli: l-Artikoli 1 sa 13, l-Anness

D. Sigurtà ta' l-Avjazzjoni

Nru 2320/2002

Ir-Regolament (KE) Nru. 2320/2002 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-16 ta' Diċembru 2002 li jistabbilixxi regoli komuni fil-qasam tas-sigurtà fl-avjazzjoni ċivili

kif emendat b':

- ir-Regolament (KE) Nru 849/2004 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tad-29 ta' April 2004 li jemenda r-Regolament (KE) Nru 2320/2002

Disposizzjonijiet applikabbli: l-Artikoli 1 sa 12 u l-Anness

Nru 622/2003

Ir-Regolament tal-Kummissjoni (KE) Nru 622/2003 ta' l-4 ta' April 2003 li jistabbilixxi l-miżuri sabiex jiġu implimentati l-istandards bażiċi komuni dwar is-sigurtà fl-avjazzjoni

kif emendat b':

- ir-Regolament tal-Kummissjoni (KE) Nru 68/2004 tal-15 ta' Jannar 2004 li jemenda r-Regolament tal-Kummissjoni (KE) Nru 622/2003

- ir-Regolament tal-Kummissjoni (KE) Nru 781/2005 ta' l-24 ta' Mejju 2005 li jemenda r-Regolament (KE) Nru 622/2003
- ir-Regolament tal-Kummissjoni (KE) Nru 857/2005 tas-6 ta' Ġunju 2005 li jemenda r-Regolament (KE) Nru 622/2003

Disposizzjonijiet applikabbli: l-Artikoli 1 sa 5 u l-Anness

Nru 1217/2003

Ir-Regolament tal-Kummissjoni (KE) Nru 1217/2003 ta' l-4 ta' Lulju 2003 li jistabbilixxi speċifikazzjonijiet komuni għal programmi ta' kontroll ta' kwalità għas-sigurtà ta' l-avjazzjoni ċivili nazzjonali

Disposizzjonijiet applikabbli: l-Artikoli 1 sa 11, l-Annessi I u II

Nru 1486/2003

Ir-Regolament tal-Kummissjoni (KE) Nru. 1486/2003 tat-22 ta' Awissu 2003 li jistabbilixxi proċeduri sabiex jitmexxew spezzjonijiet mill-Kummissjoni fil-qasam tas-sigurtà ta' l-avjazzjoni ċivili

Disposizzjonijiet applikabbli: l-Artikoli 1 sa 16

Nru 1138/2004

Ir-Regolament tal-Kummissjoni (KE) Nru 1138/2004 tal-21 ta' Ġunju 2004 li jistabbilixxi definizzjoni komuni tal-partijiet kritiċi taż-żoni ta' sigurtà ristretti fl-ajruporti

Disposizzjonijiet applikabbli: l-Artikoli 1 sa 8

E. Ambjent

Nru 89/629

Id-Direttiva tal-Kunsill 89/629/KEE ta' l-4 ta' Diċembru 1989 dwar il-limitazzjoni ta' l-emissjoni ta' ħsejjes minn ajruplani ċivili jet subsoniċi

Disposizzjonijiet applikabbli: l-Artikoli 1 sa 8

Nru 92/14

Id-Direttiva tal-Kunsill 92/14/KEE tat-2 ta' Marzu 1992 fuq il-limitazzjoni ta' l-operazzjoni ta' l-ajruplani koperta mill-Parti II, il-Kapitolu 2, il-Volum 1 ta' l-Anness 16 tal-Konvenzjoni dwar l-Avjazzjoni Ċivili Internazzjonali, it-tieni edizzjoni (1988)

kif emendata b':

- id-Direttiva tal-Kunsill 98/20/KE tat-30 ta' Marzu 1998 li temenda d-Direttiva tal-Kunsill 92/14/KEE
- id-Direttiva tal-Kummissjoni 1999/28/KE tal-21 ta' April 1999 li temenda l-Anness tad-Direttiva tal-Kunsill 92/14/KEE
- ir-Regolament tal-Kummissjoni (KE) Nru 991/2001 tal-21 ta' Mejju 2001 li jemenda l-Anness tad-Direttiva tal-Kunsill 92/14/KEE

Disposizzjonijiet applikabbli: l-Artikoli 1 sa 11 u l-Anness

Nru 2002/30

Id-Direttiva 2002/30/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-26 ta' Marzu 2002 dwar l-istabbiliment ta' regoli u proċeduri għall-introduzzjoni ta' restrizzjonijiet tal-ħoss fl-ajruporti tal-Komunità

Kif emendata jew modifikata bl-Artikolu 20 ta' l-Att ta' Adeżjoni ta' l-2003

Disposizzjonijiet applikabbli: l-Artikoli 1 sa 15, l-Annessi I u II

Nru 2002/49

Id-Direttiva 2002/49/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-25 ta' Ġunju 2002 li tirrigwarda l-istudju u l-amministrazzjoni tal-ħsejjes ambjentali

Disposizzjonijiet applikabbli: l-Artikoli 1 sa 16, l-Annessi I sa VI

F. Aspetti Soċjali

Nru 1989/391

Id-Direttiva tal-Kunsill 89/391/KEE tat-12 ta' Ġunju 1989 dwar l-introduzzjoni ta' miżuri sabiex jinkoraġġixxu titjib fis-sigurtà u s-saħħa tal-ħaddiema fuq ix-xogħol

Disposizzjonijiet applikabbli: l-Artikoli 1 sa 16, u 18-19

Nru 2003/88

Id-Direttiva 2003/88/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ta' l-4 ta' Novembru 2003 li tikkonċerna ċerti aspetti ta' l-organizzazzjoni tal-ħin tax-xogħol

Disposizzjonijiet applikabbli: l-Artikoli 1 sa 19, 21 sa 24 u 26 sa 29

Nru 2000/79

Id-Direttiva tal-Kunsill 2000/79/KE tas-27 ta' Novembru 2000 dwar il-Ftehim Ewropew fuq l-Organizzazzjoni tal-Hinijiet tax-Xogħol ta' Haddiema Mobbli fl-Avjazzjoni Ċivili konkluz mill-Assoċjazzjoni tal-Linji ta' l-Ajru Ewropej (AEA), il-Federazzjoni Ewropea tal-Haddiema tat-Trasport (ETF), l-Assoċjazzjoni Ewropea tal-Kabini tal-Piloti (ECA), l-Assoċjazzjoni Ewropea tal-Linji ta' l-Ajru Reġjonali (ERA) u l-Assoċjazzjoni Internazzjonali tat-Trasportazzjoni bl-Ajru (IACA)

Disposizzjonijiet applikabbli: l-Artikoli 1 sa 5

G. Harsien tal-konsumatur

Nru 90/314

Id-Direttiva tal-Kunsill 90/314/KEE tat-13 ta' Ġunju 1990 dwar il-vjaġġi kollox kompriż (*package travel*), il-vaganzi kollox kompriż u t-tours kollox kompriż

Disposizzjonijiet applikabbli: l-Artikoli 1 sa 10

Nru 92/59

Id-Direttiva tal-Kunsill 92/59/KEE tad-29 ta' Ġunju 1992 dwar is-sikurezza generali tal-prodott

Disposizzjonijiet applikabbli: l-Artikoli 1 sa 19

Nru 93/13

Id-Direttiva tal-Kunsill 93/13/KEE tal-5 ta' April 1993 dwar klawżoli ingusti f'kuntratti mal-konsumatur

Disposizzjonijiet applikabbli: l-Artikoli 1 sa 10 u l-Anness

Fir-rigward ta' l-applikazzjoni ta' l-Artikolu 10, it-terminu "il-Kummissjoni" għandu jaqra "il-Partijiet Kontraenti l-oħrajn kollha ta' l-ECAA".

Nru 95/46

Id-Direttiva 95/46/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ta' l-24 ta' Ottubru 1995 dwar il-protezzjoni ta' individwi fir-rigward ta' l-ipproċessar ta' data personali u dwar il-moviment liberu ta' dik id-data

Disposizzjonijiet applikabbli: l-Artikoli 1 sa 34

Nru 2027/97

Ir-Regolament tal-Kunsill 2027/97/KE tad-9 ta' Ottubru 1997 dwar ir-responsabbiltà ta' trasportaturi bl-ajru fl-eventwalità ta' incidenti

kif emendat b':

- ir-Regolament (KE) Nru 889/2002 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-13 ta' Mejju 2002 li jemenda r-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 2027/97

Disposizzjonijiet applikabbli: l-Artikoli 1 sa 8

Nru 261/2004

Ir-Regolament (KE) Nru 261/2004 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-11 ta' Frar 2004 li jistabbilixxi regoli komuni dwar il-kumpens u l-assistenza għal passigġieri fil-każ li ma jithallewx jitolgħu abbord u fil-każ ta' kancellazzjoni jew dewmien twil ta' titjiriet, u li jhassar ir-Regolament (KEE) Nru 295/91

Disposizzjonijiet applikabbli: l-Artikoli 1 sa 17

H. Legislazzjoni ohra

Nru 2299/1989

Ir-Regolament tal-Kunsill (KEE) Nru 2299/1989 ta' l-24 ta' Lulju 1989 dwar kodiċi ta' kondotta għal sistemi ta' riservazzjoni kompjuterizzata

kif emendat b':

- ir-Regolament tal-Kunsill (KEE) Nru 3089/93 tad-29 ta' Ottubru 1993 li jemenda r-Regolament (KEE) Nru 2299/89
- ir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 323/1999 tat-8 ta' Frar 1999 li jemenda r-Regolament (KEE) Nru 2299/89

Disposizzjonijiet applikabbli: l-Artikoli 1 sa 22 u l-Anness

Nru 91/670

Id-Direttiva tal-Kunsill Nru 91/670/KEE tas-16 ta' Diċembru 1991 dwar l-aċċettazzjoni reċiproka ta' licenzji tal-persunal għall-eżerċizzju ta' funzjonijiet fl-avjazzjoni ċivili

Disposizzjonijiet applikabbli: l-Artikoli 1 sa 8 u l-Anness

Nru 3925/91

Ir-Regolament tal-Kunsill (KEE) Nru 3925/91 tad-19 ta' Diċembru 1991 dwar l-eliminazzjoni ta' kontrolli u formalitajiet applikabbli għall-bagalji ta' l-istiva u tal-kabina ta' persuni li jkunu qed jivvjaġġaw bl-ajru ġewwa l-Komunità u l-bagalji ta' persuni li jkunu qed jivvjaġġaw bil-baħar ġewwa l-Komunità

Disposizzjonijiet applikabbli: l-Artikoli 1 sa 5

Nru 437/2003

Ir-Regolament (KE) Nru 437/2003 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-27 ta' Frar 2003 dwar il-prospetti ta' l-istatistika rigward it-trasport tal-passiġġieri, il-merkanzija u l-posta bl-ajru.

kif emendat b':

- Ir-Regolament tal-Kummissjoni (KE) Nru 1358/2003 tal-31 ta' Lulju 2003 li jimplimenta u jemenda r-Regolament (KE) Nru 437/2003 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill

Disposizzjonijiet applikabbli: l-Artikoli 1 sa 11, l-Annessi I u II

Nru 1358/2003

Ir-Regolament tal-Kummissjoni (KE) Nru 1358/2003 tal-31 ta' Lulju 2003 li jimplimenta r-Regolament (KE) Nru. 437/2003 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar il-prospetti ta' l-istatistika rigward it-trasport tal-passiġġieri, il-merkanzija u l-posta bl-ajru u li jemenda l-Annessi I u II tiegħu

Disposizzjonijiet applikabbli: l-Artikoli 1 sa 4, l-Annessi I sa III

Nru 2003/96

Id-Direttiva tal-Kunsill 2003/96/KE tas-27 ta' Ottubru 2003 li tirrifirma l-istruttura tal-Komunità dwar tassazzjoni fuq prodotti ta' enerġija u elettriku

Disposizzjonijiet applikabbli: l-Artikolu 14(1)(b) u (2)

Adattazzjonijiet orizzontali u ċerti regoli ta' proċedura

Id-disposizzjonijiet ta' l-atti speċifikati fl-Anness I għandhom japplikaw skond il-Ftehim u punti l-1 sa 4 ta' dan l-Anness, sakemm ma jkunx previst mod ieħor fl-Anness I. L-adattazzjonijiet speċifiċi meħtieġa għall-atti individwali huma stabbiliti fl-Anness I.

Dan il-Ftehim għandu jkun applikabbli skond ir-regoli ta' proċedura stabbiliti fil-punti 5 u 6 ta' dan l-Anness.

1. PARTIJET INTRODUTTORJI TA' L-ATTI

Il-preamboli ta' l-atti speċifikati m'humiex adattati għall-finijiet tal-Ftehim. Huma rilevanti sal-punt meħtieġ sabiex id-disposizzjonijiet li jinsabu f'dawn l-atti jigu interpretati u applikati kif jixraq fi hdan il-qafas ta' dan il-Ftehim.

2. TERMINOLOĠIJA SPEĊIFIKA TA' L-ATTI

It-termini li ġejjin użati mill-atti speċifikati fl-Anness I għandhom jaqraw kif ġej:

- (a) it-terminu "Komunità" għandu jaqra "Żona ta' Avjazzjoni Komuni Ewropea";
- (b) it-termini "Dritt Komunitarju", "Legislazzjoni Komunitarja", "Strumenti tal-Komunità" u "Trattat tal-KE" għandhom jaqraw "Ftehim ta' l-ECAA";

- (ċ) it-terminu "ajruport tal-Komunità" għandu jaqra "ajruport li jinsab fiż-Żona ta' Avjazzjoni Komuni Ewropea";
- (d) it-terminu "Ġurnal Uffiċjali tal-Komunitajiet Ewropej" jew " Ġurnal Uffiċjali ta' l-Unjoni Ewropea" għandu jaqra "Ġurnali Uffiċjali tal-Partijiet Kontraenti";
- (e) it-terminu "trasportatur ta' l-ajru tal-Komunità" għandu jaqra "trasportatur ta' l-ajru ta' l-ECAA";

3. REFERENZI GĦAL STATI MEMBRI

Mingħajr preġudizzju għal punt 4 ta' dan l-Anness, kull meta l-atti speċifikati fl-Anness I għal dan il-Ftehim ikun fihom referenzi għal "Stat/i Membru/i", għandu jinftehem li r-referenzi, minbarra l-Istati Membri tal-Komunità tal-KE, jinkludu l-Imsieħba ta' l-ECAA ukoll.

4. DISPOSIZZJONIJIET DWAR IL-KUMITATI TAL-KOMUNITA' EWROPEA U KONSULTAZZJONI TAL-PARTIJIET ASSOĊJATI

L-esperti tal-Partijiet Assoċjati għandhom jiġu kkonsultati mill-Kummissjoni Ewropea u għandhom jingħataw l-opportunità li jressqu l-pariri tagħhom kull darba li l-atti speċifikati fl-Anness I jipprovdu għall-konsultazzjoni mill-Kummissjoni Ewropea tal-Kumitati tal-Komunità Ewropea u għall-opportunità biex iressqu l-parir jew il-fehma tagħhom.

Kull konsultazzjoni għandha tikkonsisti f'laqgħa waħda mmexxija mill-Kummissjoni Ewropea u għandha ssir fi hdan il-Kumitat Kongunt fuq l-istedina tal-Kummissjoni Ewropea qabel ma ssir il-konsultazzjoni tal-Kumitat tal-Komunità Ewropea rilevanti. Il-Kummissjoni Ewropea għandha ttiprovdi l-informazzjoni kollha meħtieġa lil kull Parti Assoċjata mill-inqas ġimgħatejn qabel il-laqgħa, sakemm ċirkustanzi speċifiċi ma jeħtigux avviz ta' żmien iqsar. Il-Partijiet Assoċjati għandhom jiġu mistiedna jressqu l-opinjoni tagħhom lill-Kummissjoni Ewropea. Il-Kummissjoni Ewropea għandha tiegħu kont sew tal-parir mogħti mill-Partijiet Assoċjati.

Id-disposizzjonijiet imsemmija hawn fuq m'għandhomx japplikaw għall-applikazzjoni tar-regoli ta' kompetizzjoni stabbiliti f'dan il-Ftehim li għandhom jiġu regolati mill-proċeduri speċifiċi ta' konsultazzjoni stabbiliti fl-Anness III.

5. KOOPERAZZJONI U SKAMBJU TA' INFORMAZZJONI

Sabiex jiġi ffaċilitat l-eżerċizzju tas-setgħat rilevanti ta' l-awtoritajiet kompetenti tal-Partijiet Kontraenti, tali awtoritajiet għandhom, jekk jiġu mitluba, jiskambjaw bejniethom l-informazzjoni kollha meħtieġa għat-thaddim xieraq ta' dan il-Ftehim.

6. REFERENZA GĦAL-LINGWI

Il-Partijiet Kontraenti għandu jkollhom id-dritt li jużaw, fil-proċeduri stabbiliti fl-ambitu ta' dan il-Ftehim u mingħajr preġudizzju għall-Anness IV, kwalunkwe lingwa uffiċjali ta' l-istituzzjonijiet ta' l-Unjoni Ewropea jew ta' xi Parti Kontraenti oħra. Madankollu, il-Partijiet Kontraenti huma konxji li l-użu ta' l-Ingliš jiffaċilita dawk il-proċeduri. Jekk tintuża lingwa, li ma tkunx lingwa uffiċjali ta' l-istituzzjonijiet ta' l-Unjoni Ewropea, f'dokument uffiċjali, għandha tiġi preżentata simultanjament traduzzjoni f'lingwa uffiċjali ta' l-istituzzjonijiet ta' l-Unjoni Ewropea, filwaqt li jittiehed kont ta' dak li hemm previst fis-sentenza ta' qabel. Jekk Parti Kontraenti tkun bi ħsiebha tuża, fi proċedura orali, lingwa li mhix lingwa uffiċjali ta' l-istituzzjonijiet ta' l-Unjoni Ewropea, dik il-Parti Kontraenti għandha tiżgura li jsir interpretar simultanju bl-Ingliš.

Regoli dwar il-kompetizzjoni u l-ghajnuna
ta' l-Istat imsemmija fl-Artikolu 14

Artikolu 1
Monopolji ta' l-Istat

Parti Assoċjata għandha taġġusta b'mod progressiv kwalunkwe monopolju ta' l-Istat ta' tip kummerċjali sabiex tiżgura li, sa l-aħħar tat-tieni perijodu msemmi fil-Protokoll għal dan il-Ftehim li fih il-miżuri transitorji fir-rigward ta' din il-Parti Assoċjata, ma tkun teżisti l-ebda diskriminazzjoni bejn iċ-ċittadini tal-Partijiet Kontraenti fir-rigward tal-kondizzjonijiet li bihom merkanzija tinkiseb u titqiegħed fis-suq. Il-Kumitat Kongunt għandu jigi infurmat dwar il-miżuri adottati biex jinkiseb dan l-oġettiv.

Artikolu 2
Approssimazzjoni ta' l-ghajnuna ta' l-Istat u l-leġislazzjoni dwar il-kompetizzjoni

1. Il-Partijiet Kontraenti jirrikonoxxu l-importanza ta' l-approssimazzjoni tal-leġislazzjoni eżistenti dwar l-ghajnuna ta' l-Istat u l-kompetizzjoni tal-Partijiet Assoċjati ma' dik tal-Komunità Ewropea. Il-Partijiet Assoċjati għandhom jipprovaw jiżguraw li l-liġijiet eżistenti u futuri tagħha dwar l-ghajnuna ta' l-Istat u l-kompetizzjoni jsiru kompatibbli b'mod gradwali ma' l-*acquis* tal-Komunità Ewropea.

2. Din l-approssimazzjoni għandha tibda mad-dhul fis-seħh ta' dan il-Ftehim, u għandha testendi b'mod gradwali għall-elementi kollha ta' l-għajnuna ta' l-Istat u d-disposizzjonijiet dwar il-kompetizzjoni tal-Komunità Ewropea msemmija f'dan l-Anness sa l-aħħar tat-tieni perijodu msemmi fil-Protokoll għal dan il-Ftehim li jinkludi l-miżuri transitorji fir-rigward ta' din il-Parti Assoċjata. Il-Parti Assoċjata għandha tiddefinixxi wkoll, bi ftehim mal-Kummissjoni Ewropea, il-modalitajiet għall-monitoraġġ ta' l-implimentazzjoni ta' l-approssimazzjoni tal-leġislazzjoni u l-azzjonijiet ta' l-infurzar tal-liġi li għandhom jittiehdu.

Artikolu 3

- Regoli ta' kompetizzjoni u disposizzjonijiet ekonomiċi oħrajn

1. Il-prattiċi li ġejjin huma inkompatibbli mat-tħaddim xieraq ta' dan il-Ftehim, peress li jistgħu jaffettwaw il-kummerċ bejn tnejn mill-Partijiet Kontraenti jew aktar:

- (i) kull ftehim bejn impriżi, deċiżjonijiet minn għaqdiet ta' impriżi u Prattika bejn impriżi flimkien li l-oġettiv jew l-effett tagħhom huwa l-prevenzjoni, r-restrizzjoni jew id-distorsjoni tal-kompetizzjoni;
- (ii) l-abbuż minn impriża waħda jew aktar ta' pożizzjoni dominanti fit-territorji tal-Partijiet Kontraenti kollha kemm huma jew f'parti sostanzjali minnhom;
- (iii) kwalunkwe għajnuna ta' l-Istat li tkun ta' distorsjoni jew thedded li tkun ta' distorsjoni għall-kompetizzjoni billi tiffavorixxi lil ċerti impriżi jew ċerti prodotti.

2. Kwalunkwe prattika li tmur kontra dan l-Artikolu għandha tigi vvalutata fuq il-bażi tal-kriterji li joħorġu mill-applikazzjoni tar-regoli dwar il-kompetizzjoni applikabbli fil-Komunità Ewropea, b'mod partikolari mill-Artikoli 81, 82, 86 u 87 tat-Trattat KE u l-istrumenti interpretattivi adottati mill-istituzzjonijiet tal-Komunità Ewropea.
3. Kull Parti Assoċjata għandha tiżgura li korp pubbliku li jopera b'mod indipendenti jiġi mogħti s-setgħat meħtieġa għall-applikazzjoni sħiħa tal-paragrafu 1 (i) u (ii), fir-rigward ta' imprizi privati u pubbliċi u imprizi li jkunu gew mogħtija drittijiet speċjali.
4. Kull Parti Assoċjata għandha tinnomina jew tistabbilixxi awtorità li topera b'mod indipendenti, li tkun mogħtija s-setgħat meħtieġa għall-applikazzjoni sħiħa tal-paragrafu 1 (iii). Din l-awtorità għandha jkollha, *inter alia*, is-setgħat li tawtorizza skemi ta' għajjnuna ta' l-Istat u għotjiet ta' għajjnuna individwali skond il-paragrafu 2, kif ukoll is-setgħat biex tordna r-radd lura ta' għajjnuna ta' l-Istat mogħtija bi ksur tal-liġi.
5. Kull Parti Kontraenti għandha tiżgura t-trasparenza fil-qasam ta' l-għajjnuna ta' l-Istat billi, *inter alia*, ttipprovdi rapport annwali regolari, jew ekwivalenti tiegħu, lill-Partijiet Kontraenti l-oħra, billi timxi fuq il-metodoloġija u l-preżentazzjoni ta' l-istħarriġ tal-Komunità Ewropea dwar l-għajjnuna ta' l-Istat. Fuq talba ta' xi waħda mill-Partijiet Kontraenti, Parti Kontraenti oħra għandha ttipprovdi informazzjoni fuq każi individwali partikolari ta' għajjnuna pubblika.

6. Kull Parti Assoċjata għandha tistabbilixxi inventarju komprensiv ta' skemi ta' għajnuna istitwiti qabel l-istabbiliment ta' l-awtorità msemija fil-paragrafu 4 u għandha ggħib dawn l-iskemi ta' għajnuna konformi mal-kriterji msemija fil-paragrafu 2.
7. (a) Għall-finijiet ta' l-applikazzjoni tad-disposizzjonijiet tal-paragrafu 1(iii), il-Partijiet Kontraenti jirrikonoxxu li matul il-perijodi msemija fil-Protokoll għal dan il-Ftehim li fih il-miżuri transitorji fir-rigward ta' Parti Assoċjata, kwalunkwe għajnuna pubblika mogħtija minn din il-Parti Assoċjata għandha tiġi vvalutata billi jiġi kkunsidrat li dik il-Parti Assoċjata għandha tkun meqjusa bħala zona identika għal daww iż-żoni tal-Komunità Ewropea deskritti fl-Artikolu 87(3)(a) tat-Trattat li jistabbilixxi l-Komunità Ewropea.
- (b) Sa l-aħħar ta' l-ewwel perijodu msemmi fil-Protokoll għal dan il-Ftehim li fih il-miżuri transitorji fir-rigward ta' Parti Assoċjata, din il-Parti għandha tissottometti lill-Kummissjoni Ewropea il-figuri 'per capita' tal-Prodott Gross Domestiku tagħha armonizzati fuq il-livell ta' NUTS II (Nomenklatura ta' l-Unitajiet Statistiċi Territorjali). L-awtorità msemija fil-paragrafu 4 u l-Kummissjoni Ewropea għandhom imbagħad jeżaminaw flimkien l-eligibilità tar-regġuni tal-Parti Assoċjata kif ukoll l-intensitajiet massimi ta' l-għajnuna fir-rigward tagħhom bl-għan li ssir mappa ta' l-għajnuna reġjonali fuq il-bażi tal-linji ta' gwida rilevanti tal-Komunità Ewropea.

8. Jekk waħda mill-Partijiet Kontraenti jidhrilha li prattika partikolari hija inkompatibbli mat-termini tal-paragrafu 1, hija tista' tieħu l-miżuri xierqa wara konsultazzjoni fi ħdan il-Kumitat Kongunt jew wara tletin jum ta' xogħol minn meta tkun saret it-talba għal tali konsultazzjoni.
9. Il-Partijiet Kontraenti għandhom jiskambjaw l-informazzjoni filwaqt li jieħdu kont tal-limitazzjonijiet imposti mill-htigiet tal-kunfidenzjalità professjonali u tan-negozju.

Referenzi għall-Qorti tal-Ġustizzja

1. Prinċipji ġenerali li jirrigwardaw l-Artikolu 16 tal-Ftehim

1. Safejn ikun xieraq għandhom japplikaw il-proċeduri stabbiliti mill-Qorti tal-Ġustizzja min hawn 'il quddiem "il-Qorti tal-Ġustizzja", għar-referenzi għad-deċiżjonijiet preliminari fi hdan il-Komunità Ewropea. Minbarra d-deċiżjoni preliminari, il-qorti jew tribunal tal-Parti Kontraenti għandu japplika l-interpretazzjoni mogħtija mill-Qorti tal-Ġustizzja.

2. Fl-ambitu ta' dan il-Ftehim, il-Partijiet Kontraenti għandu jkollhom l-istess drittijiet biex iressqu l-osservazzjonijiet lill-Qorti tal-Ġustizzja bħall-Istati Membri tal-KE.

2. Limitu u modalitajiet tal-proċedura stabbilita
fl-Artikolu 16(2) tal-Ftehim

1. Meta, skond it-tieni sentenza ta' l-Artikolu 16(2), Parti Kontraenti tadotta deċiżjoni dwar il-limitu u l-modalitajiet ta' referenzi lill-Qorti tal-Ġustizzja, dik id-deċiżjoni għandha tispeċifika li jew:
 - (a) kwalunkwe qorti jew tribunal ta' dik il-Parti Kontraenti li kontra d-deċiżjonijiet tagħha m'hemmx rimedju ġudizzjarju taht il-liġi nazzjonali għandha titlob lill-Qorti tal-Ġustizzja biex tagħti deċiżjoni preliminari fuq kwistjoni mqajma f'każ pendenti quddiemha u li tikkonċerna l-validità jew l-interpretazzjoni ta' att imsemmi fl-Artikolu 16(2) jekk dik il-qorti jew tribunal tqis li deċiżjoni dwar il-kwistjoni hija meħtieġa biex hi tkun tista' tiddeċiedi, jew
 - (b) kwalunkwe qorti jew tribunal ta' dik il-Parti Kontraenti tista' titlob lill-Qorti tal-Ġustizzja biex tagħti deċiżjoni preliminari fuq kwistjoni mqajma quddiemha u li tikkonċerna l-validità jew l-interpretazzjoni ta' att imsemmi fl-Artikolu 16(2) jekk dik il-qorti jew tribunal tqis li deċiżjoni dwar il-kwistjoni hija meħtieġa biex hi tkun tista' tiddeċiedi, jew
2. Il-modalitajiet ta' l-applikazzjoni ta' l-Artikolu 16(2) għandhom ikunu bbażati fuq il-prinċipji stabbiliti fid-disposizzjonijiet legali li jirregolaw il-funzjonament tal-Qorti tal-Ġustizzja, inkluż id-disposizzjonijiet rilevanti tat-Trattat tal-KE, l-Istatut u r-Regoli ta' Proċedura tal-Qorti tal-Ġustizzja, kif ukoll il-kazistika ta' din ta' l-aħħar. Fil-każ li tiegħu deċiżjoni dwar il-modalitajiet ta' l-applikazzjoni ta' din id-disposizzjoni, il-Parti Kontraenti għandha wkoll tikkunsidra l-gwida Prattika Maħruġa mill-Qorti tal-Ġustizzja fl-Avviz ta' Informazzjoni dwar referenzi minn qrati nazzjonali għal deċiżjonijiet preliminari.

3. Referenzi skond l-Artikolu 20(3) tal-Ftehim

Il-Qorti tal-Ġustizzja għandha titratta tilwim imressaq quddiema skond l-Artikolu 20(3) bl-istess mod bħal dak imressaq lilha skond l-Artikolu 239 tat-Trattat tal-KE.

4. Referenzi għall-Qorti tal-Ġustizzja u lingwi

Il-Partijiet Kontraenti għandu jkollhom id-dritt li jużaw, fil-proċeduri quddiem il-Qorti tal-Ġustizzja stabbiliti fl-ambitu tal-Ftehim, kwalunkwe lingwa uffiċjali ta' l-istituzzjonijiet ta' l-Unjoni Ewropea jew ta' Parti Kontraenti oħra. Jekk lingwa li ma tkunx lingwa uffiċjali ta' l-istituzzjonijiet ta' l-Unjoni Ewropea tintuża f' dokument uffiċjali, għandha tiġi sottomessa simultanjament traduzzjoni fil-lingwa Franċiża. Jekk Parti Kontraenti jkollha l-ħsieb li, fi proċedura orali, tuża lingwa li mhix lingwa uffiċjali ta' l-istituzzjonijiet tal-Komunità Ewropea, il-Parti Kontraenti għandha tiżgura li jkun hemm interpretar simultanju bil-Franċiż.

PROTOKOLL I

ARRANGAMENTI TRANSITORJI BEJN
IL-KOMUNITÀ EWROPEA U
L-ISTATI MEMBRI TAL-KE, MINN NAHA WAHDA,
U R-REPUBBLIKA TA' L-ALBANIJA, MIN-NAHA L-OHRA

Artikolu 1

Perijodi transitorji

- (1) L-ewwel perijodu transitorju għandu jistendi mid-dhul fis-sehħ ta' dan il-Ftehim sakemm il-kondizzjonijiet kollha stabbiliti fl-Artikolu 2(1) ta' dan il-protokoll ikunu ġew sodisfatti mir-Repubblika ta' l-Albanija, minn hawn 'il quddiem imsejha "l-Albanija", kif ivverifikat b'valutazzjoni mwettqa mill-Unjoni Ewropea.
- (2) It-tieni perijodu transitorju għandu jistendi mill-aħħar ta' l-ewwel perijodu transitorju sakemm jiġi sodisfatti l-kondizzjonijiet kollha stabbiliti fl-Artikolu 2(2) ta' dan il-Protokoll mir-Repubblika ta' l-Albanija, kif ivverifikat b'valutazzjoni mwettqa mill-Komunità Ewropea.

Artikolu 2
Kondizzjonijiet dwar it-transizzjoni

- (1) Sa l-aħħar ta' l-ewwel perijodu transitorju ir-Repubblika ta' l-Albanija għandha
- (i) tkun membru sħiħ ta' l-Awtoritajiet ta' l-Avjazzjoni Kongunti u għandha tipprova timplimenta l-leġislazzjoni kollha dwar is-sikurezza fl-avjazzjoni prevista fl-Anness I;
 - (ii) tapplika d-Dokument 30 ta' l-ECAC u għandha tipprova timplimenta l-leġislazzjoni kollha dwar is-sigurtà fl-avjazzjoni prevista fl-Anness I;
 - (iii) tapplika r-Regolament (KEE) Nru 3925/91 (dwar l-eliminazzjoni tal-kontrolli applikabbli għall-bagalji tal-kabina u ta' l-istiva), ir-Regolament (KEE) Nru 2409/92 (dwar noliġiet u rati għas-servizzi ta' l-ajru), id-Direttiva 94/56/KE (dwar investigazzjonijiet ta' aċċidenti), ir-Regolament (KE) Nru 2027/97 (dwar ir-responsabbiltà tat-trasportaturi ta' l-ajru fl-eventwalità ta' aċċidenti), id-Direttiva 2003/42/KE (dwar rapporti ta' okkorrenza), ir-Regolament (KE) Nru 261/2004 (dwar meta ma jithallewx jitilghu abbord), id-Direttiva 2000/79/KE (dwar il-ħinijiet tax-xogħol fl-avjazzjoni ċivili) u d-Direttiva 2003/88/KE (dwar il-ħinijiet tax-xogħol) kif previst fl-Anness;
 - (iv) tiffred lill-fornitur tas-servizz tat-traffiku ta' l-ajru mill-korp regolatorju nazzjonali, tistabbilixxi korp nazzjonali ta' sorveljanza għas-servizzi tat-traffiku ta' l-ajru, tibda l-organizzazzjoni mill-ġdid ta' l-ispazju ta' l-ajru fi blokk jew blokk funzjonali, u tapplika użu flessibbli ta' l-ispazju ta' l-ajru;

- (v) tirratifika l-Konvenzjoni għall-Unifikazzjoni ta' Ċerti Regoli għat-Trasport Internazzjonali bl-Ajru (il-Konvenzjoni ta' Montreal);
 - (vi) tkun għamlet progress biżżejjed fl-implimentazzjoni tar-regoli dwar l-għajnuna ta' l-istat u l-kompetizzjoni inklużi fi ftehim imsemmi fl-Artikolu 14(1) tal-Ftehim Prinċipali jew fl-Anness III, skond liema minnhom ikun japplika.
- (2) Sa l-aħħar tat-tieni perijodu transitorju r-Repubblika ta' l-Albanijagħandha tapplika dan il-Ftehim inkluża l-legislazzjoni kollha mnizzla fl-Anness I.

Artikolu 3

Arrangamenti transitorji

- (1) Minkejja l-Artikolu 1(1) tal-Ftehim Prinċipali,
- (a) Matul l-ewwel perijodu transitorju:
- (i) it-trasportaturi ta' l-ajru tal-Komunità u t-trasportaturi ta' l-ajru liċenzjati mill-Albanija għandhom jithallew jeżerċitaw drittijiet tat-traffiku bla limitu bejn kwalunkwe punt fl-Albanija u kwalunkwe punt fi Stat Membru tal-KE;

- (ii) it-trasportaturi ta' l-ajru tal-Komunità m'għandhomx ikunu fil-maġġoranza proprjeta' ta', jew effettivament ikkontrollati mill-Albanija jew miċ-ċittadini tagħha u t-trasportaturi ta' l-ajru liċenzjati mill-Albanija m'għandhomx ikunu fil-maġġoranza proprjeta' ta', jew effettivament ikkontrollati minn Stati Membri tal-KE jew miċ-ċittadini tagħhom.

(b) Matul it-tieni perijodu transitorju:

- (i) it-trasportaturi ta' l-ajru tal-Komunità u t-trasportaturi ta' l-ajru liċenzjati mill-Albanija għandhom jithallew jeżerċitaw id-drittijiet tat-traffiku msemmija fil-paragrafu (1) (a) i.;
- (ii) it-trasportaturi ta' l-ajru tal-Komunità għandhom jithallew jeżerċitaw drittijiet tat-traffiku bla limitu bejn punti fl-Albanija u Partijiet Assoċjati oħrajn u għandhom jithallew jaqilbu, fi kwalunkwe punt, minn ingenu ta' l-ajru għal ieħor bil-kondizzjoni li t-titjira tkun parti minn servizz li jservi xi punt fi Stat Membru tal-KE;
- (iii) it-trasportaturi ta' l-ajru liċenzjati mill-Albanija għandhom jithallew jeżerċitaw drittijiet tat-traffiku bla limitu bejn punti fi Stati Membri tal-KE differenti u għandhom jithallew jaqilbu, fi kwalunkwe punt, minn ingenu ta' l-ajru għal ieħor bil-kondizzjoni li t-titjira tkun parti minn servizz li jservi xi punt fl-Albanija.

- (2) Għall-finijiet ta' dan l-Artikolu, "trasportatur ta' l-ajru tal-Komunità" għandha tfisser trasportatur ta' l-ajru liċenzjat minn Stat Membru tal-KE, min-Norveġja jew mill-Islanda.

- (3) L-Artikoli 7 u 8 tal-Ftehim Prinċipali m'għandhomx japplikaw sa l-aħħar tat-tieni perijodu transitorju, mingħajr preġudizzju għall-obbligu tar-Repubblika tas-Serbja u tal-Komunità li jgħorġu liċenzji operattivi skond l-atti msemmija fl-Anness I, rispettivament, għal trasportaturi li huma fil-maġġoranza proprjetà ta' jew effettivament ikkontrollati mill-Istati Membri tal-KE jew miċ-ċittadini tagħhom u għal trasportaturi li huma fil-maġġoranza proprjetà ta' jew effettivament ikkontrollati mill-Albanija jew miċ-ċittadini tagħha mill-aħħar ta' l-ewwel perijodu transitorju.

Artikolu 4

Sikurezza ta' l-avjazzjoni

- (1) Fil-bidu ta' l-ewwel perijodu transitorju r-Repubblika tas-Serbja għandha tagħmilha ta' osservatur fix-xogħol ta' l-Aġenzija tas-Sigurtà ta' l-Avjazzjoni Ewropea.
- (2) Fl-aħħar tat-tieni perijodu transitorju l-Kumitat Kongunt stabbilit skond l-Artikolu 18 tal-Ftehim Prinċipali għandu jiddetermina l-istatus u l-kondizzjonijiet preċiżi għall-partecipazzjoni tar-Repubblika tas-Serbja fl-Aġenzija tas-Sigurtà ta' l-Avjazzjoni Ewropea.
- (3) Sa l-aħħar tat-tieni perijodu transitorju, jekk jiġi identifikati nuqqasijiet ta' sikurezza l-Komunità Ewropea tista' titlob li l-permess għal trasportatur ta' l-ajru liċenzjat mill-Albanija biex jopera fuq rotot ta' l-ajru lejn, minn, jew fi hdan il-Komunità Ewropea jkun soġġett għal valutazzjoni speċifika ta' sikurezza. Tali valutazzjoni għandha ssir bil-heffa mill-Komunità Ewropea sabiex jiġi evitat kull dewmien bla bżonn fl-eżerċizzju tad-drittijiet tat-traffiku.

Artikolu 5
Sigurtà ta' l-avjazzjoni

- (1) Fil-bidu tat-tieni perijodu transitorju l-parti kunfidenzjali tal-leġislazzjoni tas-sigurtà kif prevista fl-Anness I għandha tippoġġa għad-disposizzjoni ta' l-awtorità xierqa tal-Albanija.
- (2) Sa l-aħħar tat-tieni perijodu transitorju, jekk jiġi identifikati nuqqasijiet fis-sigurtà, l-Komunità Ewropea tista' titlob li l-permess għal trasportatur ta' l-ajru liċenzjat mill-Albanija biex jopera fuq rotot ta' l-ajru lejn, minn, jew fi hdan il-Komunità Ewropea jkun soġġett għal valutazzjoni speċifika ta' sigurtà. Tali valutazzjoni għandha ssir bil-heffa mill-Komunità Ewropea sabiex jiġi evitat kull dewmien bla bżonn fl-eżerċizzju tad-drittijiet tat-traffiku.

PROTOKOLL II

ARRANGAMENTI TRANSITORJI BEJN

IL-KOMUNITÀ EWROPEA

U L-ISTATI MEMBRI TAL-KE, MINN NAHA WAHDA,
U L-BOSNJA U HERZEGOVINA, MIN-NAHA L-OHRA

Artikolu 1

Perijodi transitorji

- (1) L-ewwel perijodu transitorju għandu jistendi mid-dhul fis-sehħ ta' dan il-Ftehim sakemm ikunu ġew sodisfatti l-kondizzjonijiet kollha stabbiliti fl-Artikolu 2(1) ta' dan il-Protokoll mill-Bosnja u Herzegovina kif ivverifikat minn valutazzjoni mwettqa mill-Komunità Ewropea.
- (2) It-tieni perijodu transitorju għandu jistendi mill-aħħar ta' l-ewwel perijodu transitorju sakemm ikunu ġew sodisfatti l-kondizzjonijiet kollha stabbiliti fl-Artikolu 2(2) ta' dan il-Protokoll mill-Bosnja u Herzegovina kif ivverifikat minn valutazzjoni mwettqa mill-Komunità Ewropea.

Artikolu 2

Kondizzjonijiet dwar it-transizzjoni

- (1) Sa l-aħħar ta' l-ewwel perijodu transitorju l-Bosnja u Herzegovina għandha
 - (i) tkun membru sħiħ ta' l-Awtoritajiet ta' l-Avjazzjoni Kongunti u għandha ttipprova timplimenta l-leġislazzjoni kollha dwar is-sikurezza fl-avjazzjoni prevista fl-Anness I;

- (ii) tapplika d-Dokument 30 ta' l-ECAC u għandha tipprova timplimenta l-leġislazzjoni kollha dwar is-sigurtà fl-avjazzjoni prevista fl-Anness I;
- (iii) tapplika r-Regolament (KEE) Nru 3925/91 (dwar l-eliminazzjoni tal-kontrolli applikabbli għall-bagalji tal-kabina u ta' l-istiva), ir-Regolament (KEE) Nru 2409/92 (dwar nolijiet u rati għas-servizzi ta' l-ajru), id-Direttiva 94/56/KE (dwar investigazzjonijiet ta' aċċidenti), id-Direttiva 96/67/KE (dwar il-*groundhandling*), ir-Regolament (KE) Nru 2027/97 (dwar ir-responsabbiltà tat-trasportaturi ta' l-ajru fl-eventwalità ta' aċċidenti), id-Direttiva 2003/42/KE (dwar rapporti ta' okkorrenza), ir-Regolament 261/2004 (dwar meta ma jithallewx jitilgħu abbord), id-Direttiva 2000/79/KE (dwar il-ħinijiet tax-xogħol fl-avjazzjoni ċivili) u d-Direttiva 2003/88/KE (dwar il-ħinijiet tax-xogħol) kif previst fl-Anness I;
- (iv) tirratifika l-Konvenzjoni għall-Unifikazzjoni ta' Ċerti Regoli għat-Trasport Internazzjonali bl-Ajru (il-Konvenzjoni ta' Montreal);
- (v) tkun għamlet progress biżżejjed fl-implimentazzjoni tar-regoli dwar l-ġajjnuna ta' l-istat u l-kompetizzjoni inklużi fi ftehim imsemmi fl-Artikolu 14(1) tal-Ftehim Prinċipali jew fl-Anness III għal dan il-Ftehim, skond liema minnhom ikun japplika.

- (2) Sa l-aħħar tat-tieni perijodu transitorju l-Bosnja u Herzegovina għandha
- (i) tiffred lill-fornitur tas-servizz tat-traffiku ta' l-ajru mill-korp regolatorju nazzjonali, tistabbilixxi korp nazzjonali ta' sorveljanza għas-servizzi tat-traffiku ta' l-ajru, tibda l-organizzazzjoni mill-ġdid ta' l-ispazju ta' l-ajru tagħha fi blokk jew blokko funzjonali, u tapplika użu flessibbli ta' l-ispazju ta' l-ajru;
 - (ii) tapplika dan il-Ftehim inkluża l-leġislazzjoni kollha mnizzla fl-Anness I.

Artikolu 3

Arrangamenti transitorji

- (1) Minkejja l-Artikolu 1(1) tal-Ftehim Principali,
- (a) Matul l-ewwel perijodu transitorju:
 - (i) it-trasportaturi ta' l-ajru tal-Komunità u t-trasportaturi ta' l-ajru liċenzjati mill-Bosnja u Herzegovina għandhom jithallew jeżerċitaw drittijiet tat-traffiku bla limitu bejn kwalunkwe punt fil-Bosnja u Herzegovina u kwalunkwe punt fi Stat Membru tal-KE;

- (ii) it-trasportaturi ta' l-ajru tal-Komunità m'għandhomx ikunu fil-maġġoranza proprjetà ta', jew effettivament ikkontrollati mill-Bosnja u Herzegovina jew miċ-ċittadini tagħha u t-trasportaturi ta' l-ajru liċenzjati mill-Bosnja u Herzegovina m'għandhomx ikunu fil-maġġoranza proprjetà ta', jew effettivament ikkontrollati minn Stati Membri tal-KE jew miċ-ċittadini tagħhom.
- (b) Matul it-tieni perijodu transitorju:
- (i) it-trasportaturi ta' l-ajru tal-Komunità u t-trasportaturi ta' l-ajru liċenzjati mill-Bosnja u Herzegovina għandhom jithallew jeżerċitaw id-drittijiet tat-traffiku msemmija fil-paragrafu (1) (a) i.;
 - (ii) it-trasportaturi ta' l-ajru tal-Komunità għandhom jithallew jeżerċitaw drittijiet tat-traffiku bla limitu bejn punti fil-Bosnja u Herzegovina u Partijiet Assoċjati oħrajn u għandhom jithallew jaqilbu, fi kwalunkwe punt, minn ingenu ta' l-ajru għal ieħor bil-kondizzjoni li t-titjira tkun parti minn servizz li jservi xi punt fi Stat Membru tal-KE;
 - (iii) it-trasportaturi ta' l-ajru liċenzjati mill-Bosnja u Herzegovina għandhom jithallew jeżerċitaw drittijiet tat-traffiku bla limitu bejn punti fi Stati Membri tal-KE differenti u għandhom jithallew jaqilbu, fi kwalunkwe punt, minn ingenu ta' l-ajru għal ieħor bil-kondizzjoni li t-titjira tkun parti minn servizz li jservi xi punt fil-Bosnja u Herzegovina.

- (2) Għall-finijiet ta' dan l-Artikolu, "trasportatur ta' l-ajru tal-Komunità" għandha tfisser trasportatur ta' l-ajru liċenzjat minn Stat Membru tal-KE, min-Norveġja jew mill-Islanda.
- (3) L-Artikoli 7 u 8 tal-Ftehim Prinċipali m'għandhomx japplikaw sa l-aħħar tat-tieni perijodu transitorju, mingħajr preġudizzju għall-obbligu tal-Bosnja u Herzegovina u tal-Komunità li joħroġu liċenzji operattivi skond l-atti msemmija fl-Anness I, rispettivament, għal trasportaturi li huma fil-maġġoranza proprjeta' ta' jew effettivament ikkontrollati mill-Istati Membri tal-KE jew miċ-ċittadini tagħhom u għal trasportaturi li huma fil-maġġoranza proprjeta' ta' jew effettivament ikkontrollati mill-Bosnja u Herzegovina jew miċ-ċittadini tagħha mill-aħħar ta' l-ewwel perijodu transitorju.

Artikolu 4

Sikurezza ta' l-avjazzjoni

- (1) Fil-bidu ta' l-ewwel perijodu transitorju l-Bosnja u Herzegovina għandha tagħmilha ta' osservatur fix-xogħol ta' l-Aġenzija tas-Sigurtà ta' l-Avjazzjoni Ewropea.
- (2) Fl-aħħar tat-tieni perijodu transitorju l-Kumitat Kongunt stabbilit skond l-Artikolu 18 tal-Ftehim Prinċipali għandu jiddetermina l-istatus u l-kondizzjonijiet preċiżi għall-partecipazzjoni tal-Bosnja u Herzegovina fl-Aġenzija tas-Sigurtà ta' l-Avjazzjoni Ewropea.

- (3) Sa l-aħħar tat-tieni perijodu transitorju, jekk jiġu identifikati nuqqasijiet ta' sikurezza l-Komunità Ewropea tista' titlob li l-permess għal trasportatur ta' l-ajru liċenzjat mill-Bosnja u Herzegovina biex jopera fuq rotot ta' l-ajru lejn, minn jew fi hdan il-Komunità Ewropea jkun soġġett għal valutazzjoni speċifika ta' sikurezza. Tali valutazzjoni għandha ssir bil-heffa mill-Komunità Ewropea sabiex jiġi evitat kull dewmien bla bżonn fl-eżerċizzju tad-drittijiet tat-traffiku.

Artikolu 5

Sigurtà ta' l-avjazzjoni

- (1) Fil-bidu tat-tieni perijodu transitorju l-parti kunfidenzjali tal-leġislazzjoni tas-sigurtà kif prevista fl-Anness I għandha titpoġġa għad-disposizzjoni ta' l-awtorità xierqa tal-Bosnja u Herzegovina.
- (2) Sa l-aħħar tat-tieni perijodu transitorju, jekk jiġu identifikati nuqqasijiet fis-sigurtà l-Komunità Ewropea tista' titlob li l-permess għal trasportatur ta' l-ajru liċenzjat mill-Bosnja u Herzegovina biex jopera fuq rotot ta' l-ajru lejn, minn jew fi hdan il-Komunità Ewropea jkun soġġett għal valutazzjoni speċifika ta' sikurezza. Tali valutazzjoni għandha ssir bil-heffa mill-Komunità Ewropea sabiex jiġi evitat kull dewmien bla bżonn fl-eżerċizzju tad-drittijiet tat-traffiku.

PROTOKOLL III

ARRANGAMENTI TRANSITORJI BEJN

IL-KOMUNITÀ EWROPEA

U L-ISTATI MEMBRI TAL-KE, MINN NAHA WAHDA,
U R-REPUBBLIKA TAL-BULGARIJA, MIN-NAHA L-OHRA

Artikolu 1

Perijodu transitorju

- (1) Il-perijodu transitorju għandu jestendi mid-data tad-dhul fis-sehh ta' dan il-Ftehim sakemm ikunu ġew sodisfatti l-kondizzjonijiet kollha stabbiliti fl-Artikolu 2 ta' dan il-Protokoll mir-Repubblika tal-Bulgarija, minn hawn 'il quddiem imsejha "l-Bulgarija", kif ivverifikat b'valutazzjoni mwettqa mill-Komunità Ewropea, u mhux aktar tard mid-dhul tal-Bulgarija fil-Komunitajiet Ewropej.
- (2) Fil-każ tal-Bulgarija, ir-referenzi għat-"tieni perijodu transitorju" f'dan il-Ftehim jew fl-Annessi tiegħu għandhom ifissru l-perijodu transitorju msemmi f'paragrafu 1.

Artikolu 2

Kondizzjonijiet dwar it-transizzjoni

Sa l-aħħar tal-perijodu transitorju l-Bulgarija għandha tapplika dan il-Ftehim inkluża l-leġislazzjoni kollha mnizzla fl-Anness I kif previst fl-Artikolu 3 tal-Ftehim Prinċipali.

Artikolu 3
Arrangamenti transitorji

(1) Minkejja l-Artikolu 1(1) tal-Ftehim Principali,

matul il-perijodu transitorju:

- (i) it-trasportaturi ta' l-ajru tal-Komunità u t-trasportaturi ta' l-ajru liċenzjati mill-Bulgarija għandhom jithallew jeżerċitaw drittijiet tat-traffiku bla limitu bejn kwalunkwe punt fil-Bulgarija u kwalunkwe punt fi Stat Membru tal-KE;
- (ii) it-trasportaturi ta' l-ajru tal-Komunità għandhom jithallew jeżerċitaw drittijiet tat-traffiku bla limitu bejn punti fil-Bulgarija u Partijiet Assoċjati oħrajn u għandhom jithallew jaqilbu, fi kwalunkwe punt, minn ingenu ta' l-ajru għal ieħor bil-kondizzjoni li t-titjira tkun parti minn servizz li jservi xi punt fi Stat Membru tal-KE;
- (iii) it-trasportaturi ta' l-ajru liċenzjati mill-Bulgarija għandhom jithallew jeżerċitaw drittijiet tat-traffiku bla limitu bejn punti fi Stati Membri tal-KE differenti u għandhom jithallew jaqilbu, fi kwalunkwe punt, minn ingenu ta' l-ajru għal ieħor bil-kondizzjoni li t-titjira tkun parti minn servizz li jservi xi punt fil-Bulgarija.

- (2) Għall-finijiet ta' dan l-Artikolu, "trasportatur ta' l-ajru tal-Komunità" għandha tfisser trasportatur ta' l-ajru liċenzjat minn Stat Membru tal-KE, min-Norveġja jew mill-Islanda.
- (3) L-Artikoli 7 u 8 tal-Ftehim Prinċipali m'għandhomx japplikaw sa l-aħħar tal-perijodu transitorju, mingħajr preġudizzju għall-obbligu tal-Bulgarija u tal-Komunità li joħorgu liċenzji operattivi skond l-atti msemmija fl-Anness I, rispettivament, għal trasportaturi li huma fil-maġġoranza proprjetà ta' jew effettivament ikkontrollati mill-Istati Membri tal-KE jew miċ-ċittadini tagħhom u għal trasportaturi li huma fil-maġġoranza proprjetà ta' jew effettivament ikkontrollati mill-Bulgarija jew miċ-ċittadini tagħha mill-bidu tal-perijodu transitorju.

Artikolu 4

Sikurezza ta' l-avjazzjoni

- (1) Fl-aħħar tal-perijodu transitorju l-Kumitat Kongunt stabbilit taht l-Artikolu 18 tal-Ftehim Prinċipali għandu jiddetermina l-istatus u l-kondizzjonijiet preċiżi għall-partecipazzjoni tal-Bulgarija fl-Aġenzija tas-Sigurtà ta' l-Avjazzjoni Ewropea.

- (2) Sa l-aħħar tat-tieni perijodu transitorju, jekk jiġu identifikati nuqqasijiet fis-sikurezza l-Komunità Ewropea tista' titlob li l-permess għal trasportatur ta' l-ajru liċenzjat mill-Bulgarija biex jopera fuq rotot ta' l-ajru lejn, minn jew fi hdan il-Komunità Ewropea jkun soġġett għal valutazzjoni speċifika ta' sikurezza. Tali valutazzjoni għandha ssir bil-heffa mill-Komunità Ewropea sabiex jiġi evitat kull dewmien bla bżonn fl-eżerċizzju tad-drittijiet tat-traffiku.

Artikolu 5

Sigurtà ta' l-avjazzjoni

Sa l-aħħar tal-perijodu transitorju, jekk jiġu identifikati nuqqasijiet fis-sigurtà l-Komunità Ewropea tista' titlob li l-permess għal trasportatur ta' l-ajru liċenzjat mill-Bulgarija biex jopera fuq rotot ta' l-ajru lejn, minn jew fi hdan il-Komunità Ewropea jkun soġġett għal valutazzjoni speċifika ta' sigurtà. Tali valutazzjoni għandha ssir bil-heffa mill-Komunità Ewropea sabiex jiġi evitat kull dewmien bla bżonn fl-eżerċizzju tad-drittijiet tat-traffiku.

PROTOKOLL IV

ARRANGAMENTI TRANSITORJI BEJN

IL-KOMUNITÀ EWROPEA

U L-ISTATI MEMBRI TAL-KE, MINN NAHA WAHDA,
U R-REPUBBLIKA TAL-KROAZJA, MIN-NAHA L-OHRA

Artikolu 1

Perijodi transitorji

- (1) L-ewwel perijodu transitorju għandu jestendi mid-dhul fis-sehħ ta' dan il-Ftehim sakemm ikunu ġew sodisfatti l-kondizzjonijiet kollha stabbiliti fl-Artikolu 2(1) ta' dan il-Protokoll mir-Repubblika tal-Kroazja, minn hawn 'il quddiem imsejha "l-Kroazja", kif ivverifikat minn valutazzjoni mwettqa mill-Komunità Ewropea.
- (2) It-tieni perijodu transitorju għandu jestendi mill-aħħar ta' l-ewwel perijodu transitorju sakemm ikunu ġew sodisfatti l-kondizzjonijiet kollha stabbiliti fl-Artikolu 2(2) ta' dan il-Protokoll mill-Kroazja kif ivverifikat minn valutazzjoni mwettqa mill-Komunità Ewropea.

Artikolu 2
Kondizzjonijiet dwar it-transizzjoni

- (1) Sa l-aħħar ta' l-ewwel perijodu transitorju l-Kroazja għandha
- (i) tkun membru sħiħ ta' l-Awtoritajiet ta' l-Avjazzjoni Kongunti u għandha tipprova timplimenta l-leġislazzjoni kollha dwar is-sikurezza fl-avjazzjoni prevista fl-Anness I;
 - (ii) tapplika d-Dokument 30 ta' l-ECAC u għandha tipprova timplimenta l-leġislazzjoni kollha dwar is-sigurtà fl-avjazzjoni prevista fl-Anness I;
 - (iii) tapplika r-Regolament (KEE) Nru 3925/91 (dwar l-eliminazzjoni tal-kontrolli applikabbli għall-bagalji tal-kabina u ta' l-istiva), ir-Regolament (KEE) Nru 2409/92 (dwar noliġiet u rati għas-servizzi ta' l-ajru), id-Direttiva 94/56/KE (dwar investigazzjonijiet ta' aċċidenti), id-Direttiva 96/67/KE (dwar il-*groundhandling*), ir-Regolament (KEE) Nru 2027/97 (dwar ir-responsabbiltà tat-trasportaturi fl-eventwalità ta' aċċidenti), id-Direttiva 2003/42/KE (dwar rapporti ta' okkorrenza), ir-Regolament (KEE) Nru 261/2004 (dwar meta ma jithallewx jitolgħu abbord), id-Direttiva 2000/79/KE (dwar il-ħinijiet tax-xogħol fl-avjazzjoni ċivili) u d-Direttiva 2003/88/KE (dwar il-ħinijiet tax-xogħol) kif previst fl-Anness I għal dan il-Ftehim;
 - (iv) tiffred lill-fornitur tas-servizz tat-traffiku ta' l-ajru mill-korp regolatorju nazzjonali, tistabbilixxi korp nazzjonali ta' sorveljanza għas-servizzi tat-traffiku ta' l-ajru, tibda l-organizzazzjoni mill-ġdid ta' l-ispazju ta' l-ajru tagħha fi blokk jew blokok funzjonali, u tapplika użu flessibbli ta' l-ispazju ta' l-ajru;

- (v) tirratifika l-Konvenzjoni għall-Unifikazzjoni ta' Ċerti Regoli għat-Trasport Internazzjonali bl-Ajru (il-Konvenzjoni ta' Montreal);
 - (vi) tkun għamlet progress biżżejjed fl-implimentazzjoni tar-regoli dwar l-ghajnuna ta' l-istat u l-kompetizzjoni inklużi fi ftehim imsemmi fl-Artikolu 14(1) tal-Ftehim Principali jew fl-Anness III ta' dan il-Ftehim, skond liema minnhom ikun japplika.
- (2) Sa l-aħħar tat-tieni perijodu transitorju l-Kroazja għandha tapplika dan il-Ftehim inkluża l-legislazzjoni kollha mnizzla fl-Anness I.

Artikolu 3

Arrangamenti transitorji

- (1) Minkejja l-Artikolu 1(1) tal-Ftehim Principali,
- (a) Matul l-ewwel u t-tieni perijodi transitorji trasportaturi ta' l-ajru tal-Komunità u trasportaturi ta' l-ajru liċenzjati mill-Kroazja għandhom jithallew jeżerċitaw drittijiet tat-traffiku bla limitu bejn kwalunkwe punt fil-Kroazja u kwalunkwe punt fi Stat Membru tal-KE.

(b) Matul it-tieni perijodu transitorju:

- (i) it-trasportaturi ta' l-ajru tal-Komunità u t-trasportaturi ta' l-ajru liċenzjati mill-Kroazja għandhom jithallew jeżerċitaw id-drittijiet tat-traffiku kif previst fil-paragrafu (1) (a);
- (ii) it-trasportaturi ta' l-ajru tal-Komunità għandhom jithallew jeżerċitaw drittijiet tat-traffiku bla limitu bejn punti fil-Kroazja u Partijiet Assoċjati oħrajn u għandhom jithallew jaqilbu, fi kwalunkwe punt, minn ingenu ta' l-ajru għal ieħor bil-kondizzjoni li t-titjira tkun parti minn servizz li jservi xi punt fi Stat Membru tal-KE;
- (iii) it-trasportaturi ta' l-ajru liċenzjati mill-Kroazja għandhom jithallew jeżerċitaw drittijiet tat-traffiku bla limitu bejn punti fi Stati Membri tal-KE differenti u għandhom jithallew jaqilbu, fi kwalunkwe punt, minn ingenu ta' l-ajru għal ieħor bil-kondizzjoni li t-titjira tkun parti minn servizz li jservi xi punt fil-Kroazja.

(c) Sa l-aħħar tat-tieni perijodu transitorju, it-trasportaturi ta' l-ajru tal-Komunità m'għandhomx ikunu fil-maġġoranza proprjeta' ta', jew effettivament ikkontrollati mill-Kroazja jew miċ-ċittadini tagħha u t-trasportaturi ta' l-ajru liċenzjati mill-Kroazja m'għandhomx ikunu fil-maġġoranza proprjeta' ta', jew effettivament ikkontrollati minn Stati Membri tal-KE jew miċ-ċittadini tagħhom.

(2) Għall-finijiet ta' dan l-Artikolu, "trasportatur ta' l-ajru tal-Komunità" għandha tfisser trasportatur ta' l-ajru liċenzjat minn Stat Membru tal-KE, min-Norveġja jew mill-Islanda.

- (3) L-Artikoli 7 u 8 tal-Ftehim Prinċipali m'għandhomx japplikaw sa l-aħħar tat-tieni perijodu transitorju, mingħajr preġudizzju għall-obbligu tal-Kroazja u tal-Komunità li joħorgu liċenzji operattivi skond l-atti msemmija fl-Anness I, rispettivament, għal trasportaturi li huma fil-maġġoranza proprjetà ta' jew effettivament ikkontrollati mill-Istati Membri tal-KE jew miċ-ċittadini tagħhom u għal trasportaturi li huma fil-maġġoranza proprjetà ta' jew effettivament ikkontrollati mill-Kroazja jew miċ-ċittadini tagħha mill-aħħar ta' l-ewwel perijodu transitorju.

Artikolu 4

Sikurezza ta' l-avjazzjoni

- (1) Fil-bidu ta' l-ewwel perijodu transitorju, il-Kroazja għandha tagħmilha ta' osservatur fix-xogħol ta' l-Aġenzija tas-Sigurtà ta' l-Avjazzjoni Ewropea.
- (2) Fl-aħħar tat-tieni perijodu transitorju l-Kumitat Kongunt stabbilit skond l-Artikolu 18 tal-Ftehim Prinċipali għandu jiddetermina l-istatus u l-kondizzjonijiet preċiżi għall-partecipazzjoni tal-Kroazja fl-Aġenzija tas-Sigurtà ta' l-Avjazzjoni Ewropea.
- (3) Sa l-aħħar tat-tieni perijodu transitorju, jekk jiġi identifikati nuqqasijiet ta' sigurtà, l-Komunità Ewropea tista' titlob li l-permess għal trasportatur ta' l-ajru liċenzjat mill-Kroazja biex jopera fuq rotot ta' l-ajru lejn, minn jew fi hdan il-Komunità Ewropea jkun soġġett għal valutazzjoni speċifika ta' sikurezza. Tali valutazzjoni għandha ssir bil-heffa mill-Komunità Ewropea sabiex jiġi evitat kull dewmien bla bżonn fl-eżerċizzju tad-drittijiet tat-traffiku.

Artikolu 5
Sigurtà ta' l-avjazzjoni

- (1) Fil-bidu tat-tieni perijodu transitorju l-parti kunfidenzjali tal-leġislazzjoni tas-sigurtà kif prevista fl-Anness I għandha titpoġġa għad-disposizzjoni ta' l-awtorità xierqa tal-Kroazja.
- (2) Sa l-aħħar tat-tieni perijodu transitorju, jekk jiġi identifikati nuqqasijiet fis-sigurtà, l-Komunità Ewropea tista' titlob li l-permess għal trasportatur ta' l-ajru liċenzjat mill-Kroazja biex jopera fuq rotot ta' l-ajru lejn, minn jew fi hdan il-Komunità Ewropea jkun soġġett għal valutazzjoni speċifika ta' sigurtà. Tali valutazzjoni għandha ssir bil-heffa mill-Komunità Ewropea sabiex jiġi evitat kull dewmien bla bżonn fl-eżerċizzju tad-drittijiet tat-traffiku.

PROTOKOLL V

ARRANGAMENTI TRANSITORJI BEJN

IL-KOMUNITÀ EWROPEA

U L-ISTATI MEMBRI TAL-KE, MINN NAHA WAHDA,

U DIK LI QABEL KIENET IR-REPUBBLIKA JUGOSLAVA TAL-MAĊEDONJA, MIN-NAHA
L-OHRA

Artikolu 1

Perijodi transitorji

- (1) L-ewwel perijodu transitorju għandu jestendi mid-dhul fis-sehħ ta' dan il-Ftehim sakemm ikunu ġew sodisfatti l-kondizzjonijiet kollha stabbiliti fl-Artikolu 2(1) ta' dan il-Protokoll minn dik li qabel kienet ir-Repubblika Jugoslava tal-Maċedonja kif ivverifikat minn valutazzjoni mwettqa mill-Komunità Ewropea.
- (2) It-tieni perijodu transitorju għandu jestendi mill-aħħar ta' l-ewwel perijodu transitorju sakemm ikunu ġew sodisfatti l-kondizzjonijiet kollha stabbiliti fl-Artikolu 2(2) ta' dan il-Protokoll minn dik li qabel kienet ir-Repubblika Jugoslava tal-Maċedonja kif ivverifikat minn valutazzjoni mwettqa mill-Komunità Ewropea.

Artikolu 2

Kondizzjonijiet dwar it-transizzjoni

- (1) Sa l-aħħar ta' l-ewwel perijodu transitorju dik li qabel kienet ir-Repubblika Jugoslava tal-Maċedonja għandha
 - (i) tkun membru sħiħ ta' l-Awtoritajiet ta' l-Avjazzjoni Kongunti u għandha taħdem biex timplimenta l-leġislazzjoni kollha dwar is-sikurezza fl-avjazzjoni prevista fl-Anness I;

- (ii) tapplika d-Dokument 30 ta' l-ECAC u għandha tipprova timplimenta l-leġislazzjoni kollha dwar is-sigurtà fl-avjazzjoni prevista fl-Anness I;
- (iii) tapplika r-Regolament (KEE) Nru 3925/91 (dwar l-eliminazzjoni tal-kontrolli applikabbli għall-bagalji tal-kabina u ta' l-istiva), ir-Regolament (KEE) Nru 2409/92 (dwar noliġiet u rati għas-servizzi ta' l-ajru), id-Direttiva 94/56/KE (dwar investigazzjonijiet ta' aċċidenti), id-Direttiva 96/67/KE (dwar il-*groundhandling*), id-Direttiva 2003/42/KE (dwar rapporti ta' okkorrenza), id-Direttiva 2000/79/KE (dwar il-hinijiet tax-xogħol fl-avjazzjoni ċivili) u d-Direttiva 2003/88/KE (dwar il-hinijiet tax-xogħol) kif previst fl-Anness I;
- (iv) tifred lill-fornitur tas-servizz tat-traffiku ta' l-ajru mill-korp regolatorju nazzjonali, tistabbilixxi korp nazzjonali ta' sorveljanza għas-servizzi tat-traffiku ta' l-ajru, tibda l-organizzazzjoni mill-ġdid ta' l-ispazju ta' l-ajru tagħha fi blokk jew blokko funzjonali, u tapplika użu flessibbli ta' l-ispazju ta' l-ajru;
- (v) tirratifika l-Konvenzjoni għall-Unifikazzjoni ta' Ċerti Regoli għat-Trasport Internazzjonali bl-Ajru (il-Konvenzjoni ta' Montreal);
- (vi) tkun għamlet progress biżżejjed fl-implimentazzjoni tar-regoli dwar l-għajnuna ta' l-istat u l-kompetizzjoni inklużi fi ftehim imsemmi fl-Artikolu 14(1) tal-Ftehim Principali jew fl-Anness III ta' dan il-Ftehim, skond liema minnhom ikun japplika.

- (2) Sa l-aħħar tat-tieni perijodu transitorju dik li qabel kienet ir-Repubblika Jugoslava tal-Maċedonja għandha tapplika dan il-Ftehim inkluża l-legislazzjoni kollha mnizzla fl-Anness I.

Artikolu 3

Arrangamenti transitorji

- (1) Minkejja l-Artikolu 1(1) tal-Ftehim Prinċipali,
- (a) Matul l-ewwel perijodu transitorju:
- (i) it-trasportaturi ta' l-ajru tal-Komunità u t-trasportaturi ta' l-ajru liċenzjati minn dik li qabel kienet ir-Repubblika Jugoslava tal-Maċedonja għandhom jithallew jeżerċitaw drittijiet tat-traffiku bla limitu bejn kwalunkwe punt f' dik li qabel kienet ir-Repubblika Jugoslava tal-Maċedonja u kwalunkwe punt fi Stat Membru tal-KE;
 - (ii) it-trasportaturi ta' l-ajru tal-Komunità m'għandhomx ikunu fil-maġġoranza proprjetà ta', jew effettivament ikkontrollati minn dik li qabel kienet ir-Repubblika Jugoslava tal-Maċedonja jew miċ-ċittadini tagħha u t-trasportaturi ta' l-ajru liċenzjati minn dik li qabel kienet ir-Repubblika Jugoslava tal-Maċedonja m'għandhomx ikunu fil-maġġoranza proprjetà ta', jew effettivament ikkontrollati minn Stati Membri tal-KE jew miċ-ċittadini tagħhom.

(b) Matul it-tieni perijodu transitorju:

- (i) it-trasportaturi ta' l-ajru tal-Komunità u t-trasportaturi ta' l-ajru liċenzjati minn dik li qabel kienet ir-Repubblika Jugoslava tal-Maċedonja għandhom jithallew jeżerċitaw id-drittijiet tat-traffiku kif previst fil-paragrafu (1) (a) i.;
- (ii) it-trasportaturi ta' l-ajru tal-Komunità għandhom jithallew jeżerċitaw drittijiet tat-traffiku bla limitu bejn punti f'dik li qabel kienet ir-Repubblika Jugoslava tal-Maċedonja u Partijiet Assoċjati oħrajn u għandhom jithallew jaqilbu, fi kwalunkwe punt, minn ingenu ta' l-ajru għal ieħor bil-kondizzjoni li t-titjira tkun parti minn servizz li jservi xi punt fi Stat Membru tal-KE;
- (iii) it-trasportaturi ta' l-ajru liċenzjati minn dik li qabel kienet ir-Repubblika Jugoslava tal-Maċedonja għandhom jithallew jeżerċitaw drittijiet tat-traffiku bla limitu bejn punti fi Stati Membri tal-KE differenti u għandhom jithallew jaqilbu, fi kwalunkwe punt, minn ingenu ta' l-ajru għal ieħor bil-kondizzjoni li t-titjira tkun parti minn servizz li jservi xi punt f'dik li qabel kienet ir-Repubblika Jugoslava tal-Maċedonja.

(2) Għall-finijiet ta' dan l-Artikolu, "trasportatur ta' l-ajru tal-Komunità" għandha tfisser trasportatur ta' l-ajru liċenzjat minn Stat Membru tal-KE, min-Norveġja jew mill-Islanda.

- (3) L-Artikoli 7 u 8 tal-Ftehim Principali m'għandhomx japplikaw sa l-aħħar tat-tieni perijodu transitorju, mingħajr preġudizzju għall-obbligu ta' dik li qabel kienet ir-Repubblika Jugoslava tal-Maċedonja u tal-Komunità li joħorgu liċenzji operattivi skond l-atti msemmija fl-Anness I, rispettivament, għal trasportaturi li huma fil-maġġoranza proprjetà ta' jew effettivament ikkontrollati mill-Istati Membri tal-KE jew miċ-ċittadini tagħhom u għal trasportaturi li huma fil-maġġoranza proprjetà ta' jew effettivament ikkontrollati minn dik li qabel kienet ir-Repubblika Jugoslava tal-Maċedonja jew miċ-ċittadini tagħha mill-aħħar ta' l-ewwel perijodu transitorju.

Artikolu 4

L-applikazzjoni ta' ċerta leġislazzjoni minn dik li qabel
kienet ir-Repubblika Jugoslava tal-Maċedonja

Minkejja l-Artikolu 2 ta' dan il-Protokoll, mad-dhul fis-seħh ta' dan il-Ftehim dik li qabel kienet ir-Repubblika Jugoslava tal-Maċedonja għandha

- (i) tapplika fil-prattika l-Konvenzjoni għall-Unifikazzjoni ta' Ċerti Regoli għat-Trasport Internazzjonali bl-Ajru (il-Konvenzjoni ta' Montreal);
- (ii) timponi li t-trasportaturi ta' l-ajru liċenzjati minn dik li qabel kienet ir-Repubblika Jugoslava tal-Maċedonja fil-prattika jkunu konformi mar-Regolament (KE) Nru 261/2004;
- (iii) ittemm il-kuntratt bejn il-Gvern ta' dik li qabel kienet ir-Repubblika tal-Maċedonja u l-Linji ta' l-Ajru tal-Maċedonja (MAT) jew iġġibu konformi mad-dritt Komunitarju.

Artikolu 5
Sikurezza ta' l-avjazzjoni

- (1) Fil-bidu ta' l-ewwel perijodu transitorju dik li qabel kienet ir-Repubblika Jugoslava tal-Maċedonja għandha tagħmilha ta' osservatur fix-xogħol ta' l-Aġenzija tas-Sigurtà ta' l-Avjazzjoni Ewropea.
- (2) Fl-aħħar tat-tieni perijodu transitorju l-Kumitat Kongunt stabbilit skond l-Artikolu 18 tal-Ftehim Prinċipali għandu jiddetermina l-istatus u l-kondizzjonijiet preċiżi għall-partecipazzjoni ta' dik li qabel kienet ir-Repubblika Jugoslava tal-Maċedonja fl-Aġenzija tas-Sigurtà ta' l-Avjazzjoni Ewropea.
- (3) Sa l-aħħar tat-tieni perijodu transitorju, jekk jiġu identifikati nuqqasijiet ta' sikurezza, il-Komunità Ewropea tista' titlob li l-permess għal trasportatur ta' l-ajru liċenzjat minn dik li qabel kienet ir-Repubblika Jugoslava tal-Maċedonja biex jopera fuq rotot ta' l-ajru lejn, minn jew fi hdan il-Komunità Ewropea jkun soġġett għal valutazzjoni speċifika ta' sikurezza. Tali valutazzjoni għandha ssir bil-heffa mill-Komunità Ewropea sabiex jiġi evitat kull dewmien bla bżonn fl-eżerċizzju tad-drittijiet tat-traffiku.

Artikolu 6
Sigurtà ta' l-avjazzjoni

- (1) Fil-bidu tat-tieni perijodu transitorju l-parti kunfidenzjali tal-leġislazzjoni tas-sigurtà kif prevista fl-Anness I tal-Ftehim Prinċipali għandha titpoġġa għad-disposizzjoni ta' l-awtorità xierqa ta' dik li qabel kienet ir-Repubblika Jugoslava tal-Maċedonja.
- (2) Sa l-aħħar tat-tieni perijodu transitorju, jekk jiġi identifikati nuqqasijiet fis-sigurtà, il-Komunità Ewropea tista' titlob li l-permess għal trasportatur ta' l-ajru liċenzjat minn dik li qabel kienet ir-Repubblika Jugoslava tal-Maċedonja biex jopera fuq rotot ta' l-ajru lejn, minn, jew fi hdan il-Komunità Ewropea jkun soġġett għal valutazzjoni speċifika ta' sigurtà. Tali valutazzjoni għandha ssir bil-heffa mill-Komunità Ewropea sabiex jiġi evitat kull dewmien bla bżonn fl-eżerċizzju tad-drittijiet tat-traffiku.

PROTOKOLL VI.

ARRANGAMENTI TRANSITORJI BEJN

IL-KOMUNITÀ EWROPEA

U L-ISTATI MEMBRI TAL-KE, MINN NAHA WAHDA,

U R-REPUBBLIKA TAS-SERBJA, MIN-NAHA L-OHRA

Artikolu 1

Perijodi transitorji

- (1) L-ewwel perijodu transitorju għandu jstendi mid-dhul fis-seħh ta' dan il-Ftehim sakemm ikunu ġew sodisfatti l-kondizzjonijiet kollha stabbiliti fl-Artikolu 2(1) ta' dan il-Protokoll mir-Repubblika tas-Serbja kif ivverifikat minn valutazzjoni mwettqa mill-Komunità Ewropea.
- (2) It-tieni perijodu transitorju għandu jstendi mill-aħħar ta' l-ewwel perijodu transitorju sakemm ikunu ġew sodisfatti l-kondizzjonijiet kollha stabbiliti fl-Artikolu 2(2) ta' dan il-Protokoll mir-Repubblika tas-Serbja kif ivverifikat minn valutazzjoni mwettqa mill-Komunità Ewropea.

Artikolu 2
Kondizzjonijiet dwar it-transizzjoni

- (1) Sa l-aħħar ta' l-ewwel perijodu transitorju r-Repubblika tas-Serbja għandha
- (i) tkun membru sħiħ ta' l-Awtoritajiet ta' l-Avjazzjoni Kongunti u għandha tipprova timplimenta l-leġislazzjoni kollha dwar is-sikurezza fl-avjazzjoni prevista fl-Anness I;
 - (ii) tapplika d-Dokument 30 ta' l-ECAC u għandha tipprova timplimenta l-leġislazzjoni kollha dwar is-sigurtà fl-avjazzjoni prevista fl-Anness I;
 - (iii) tapplika r-Regolament (KEE) Nru 3925/91 (dwar l-eliminazzjoni tal-kontrolli applikabbli għall-bagalji tal-kabina u ta' l-istiva), ir-Regolament (KEE) Nru 2409/92 (dwar nolijiet u rati għas-servizzi ta' l-ajru), id-Direttiva 94/56/KE (dwar investigazzjonijiet ta' aċċidenti), id-Direttiva 96/67/KE (dwar il-*groundhandling*), ir-Regolament (KEE) Nru 2027/97 (dwar ir-responsabbiltà tat-trasportaturi ta' l-ajru fl-eventwalità ta' aċċidenti), id-Direttiva 2003/42/KE (dwar rapporti ta' okkorrenza), ir-Regolament 261/2004 (dwar meta ma jithallewx jitilgħu abbord), id-Direttiva 2000/79/KE (dwar il-ħinijiet tax-xogħol fl-avjazzjoni ċivili) u d-Direttiva 2003/88/KE (dwar il-ħinijiet tax-xogħol) kif previst fl-Anness I;
 - (iv) tifred lill-fornitur tas-servizz tat-traffiku ta' l-ajru mill-korp regolatorju għar-Repubblika tas-Serbja, tistabbilixxi korp ta' sorveljanza għar-Repubblika tas-Serbja għas-servizzi tat-traffiku ta' l-ajru, tibda l-organizzazzjoni mill-ġdid ta' l-ispazju ta' l-ajru tar-Repubblika tas-Serbja fi blokk jew blokk funzjonali, u tapplika użu flessibbli ta' l-ispazju ta' l-ajru;

- (v) tirratifika l-Konvenzjoni għall-Unifikazzjoni ta' Ċerti Regoli għat-Trasport Internazzjonali bl-Ajru (il-Konvenzjoni ta' Montreal);
 - (vi) tkun għamlet progress biżżejjed fl-implimentazzjoni tar-regoli dwar l-ghajnuna ta' l-istat u l-kompetizzjoni inklużi fi ftehim imsemmi fl-Artikolu 14(1) tal-Ftehim Prinċipali jew fl-Anness III ta' dan il-Ftehim, skond liema minnhom ikun japplika.
- (2) Sa l-aħħar tat-tieni perijodu transitorju r-Repubblika tas-Serbja għandha tapplika dan il-Ftehim inkluża l-legislazzjoni kollha mnizzla fl-Anness I.

Artikolu 3

Arrangamenti transitorji

- (1) Minkejja l-Artikolu 1(1) tal-Ftehim Prinċipali,
- (a) Matul l-ewwel perijodu transitorju:
- (i) it-trasportaturi ta' l-ajru tal-Komunità u t-trasportaturi ta' l-ajru liċenzjati mir-Repubblika tas-Serbja għandhom jithallew jeżerċitaw drittijiet tat-traffiku bla limitu bejn kwalunkwe punt fir-Repubblika tas-Serbja u kwalunkwe punt fi Stat Membru tal-KE;

- (ii) it-trasportaturi ta' l-ajru tal-Komunità m'għandhomx ikunu fil-maġġoranza proprjetà ta' jew effettivament ikkontrollati mir-Repubblika tas-Serbja jew miċ-ċittadini tagħha u t-trasportaturi ta' l-ajru liċenzjati mir-Repubblika tas-Serbja m'għandhomx ikunu fil-maġġoranza proprjetà ta' jew effettivament ikkontrollati mill-Istati Membri tal-KE jew miċ-ċittadini tagħhom.

(b) Matul it-tieni perijodu transitorju:

- (i) it-trasportaturi ta' l-ajru tal-Komunità u t-trasportaturi ta' l-ajru liċenzjati mir-Repubblika tas-Serbja għandhom jithallew jeżerċitaw id-drittijiet tat-traffiku kif previst fil-paragrafu (1) (a) i.;
- (ii) it-trasportaturi ta' l-ajru tal-Komunità għandhom jithallew jeżerċitaw drittijiet tat-traffiku bla limitu bejn punti fir-Repubblika tas-Serbja u Partijiet Assoċjati oħrajn u għandhom jithallew jaqilbu, fi kwalunkwe punt, minn inġenju ta' l-ajru għal ieħor bil-kondizzjoni li t-titjira tkun parti minn servizz li jservi xi punt fi Stat Membru tal-KE;
- (iii) it-trasportaturi ta' l-ajru liċenzjati mir-Repubblika tas-Serbja għandhom jithallew jeżerċitaw drittijiet tat-traffiku bla limitu bejn punti fi Stati Membri tal-KE differenti u għandhom jithallew jaqilbu, fi kwalunkwe punt, minn inġenju ta' l-ajru għal ieħor bil-kondizzjoni li t-titjira tkun parti minn servizz li jservi xi punt fir-Repubblika tas-Serbja.

- (2) Għall-finijiet ta' dan l-Artikolu, "trasportatur ta' l-ajru tal-Komunità" għandha tfisser trasportatur ta' l-ajru liċenzjat minn Stat Membru tal-KE, min-Norveġja jew mill-Islanda.

- (3) L-Artikoli 7 u 8 tal-Ftehim Prinċipali m'għandhomx japplikaw sa l-aħħar tat-tieni perijodu transitorju, mingħajr preġudizzju għall-obbligu tar-Repubblika tas-Serbja u tal-Komunità li johorġu liċenzji operattivi skond l-atti msemmija fl-Anness I, rispettivament, għal trasportaturi li huma fil-maġġoranza proprjeta' ta' jew effettivament ikkontrollati mill-Istati Membri tal-KE jew miċ-ċittadini tagħhom u għal trasportaturi li huma fil-maġġoranza proprjeta' ta' jew effettivament ikkontrollati mir-Repubblika tas-Serbja jew miċ-ċittadini tagħha mill-aħħar ta' l-ewwel perijodu transitorju

Artikolu 4

Sikurezza ta' l-avjazzjoni

- (1) Fil-bidu ta' l-ewwel perijodu transitorju r-Repubblika tas-Serbja għandha tagħmilha ta' osservatur fix-xogħol ta' l-Aġenzija tas-Sigurtà ta' l-Avjazzjoni Ewropea.
- (2) Fl-aħħar tat-tieni perijodu transitorju l-Kumitat Kongunt stabbilit skond l-Artikolu 18 tal-Ftehim Prinċipali għandu jiddetermina l-istatus u l-kondizzjonijiet preċiżi għall-partecipazzjoni tar-Repubblika tas-Serbja fl-Aġenzija tas-Sigurtà ta' l-Avjazzjoni Ewropea.
- (3) Sa l-aħħar tat-tieni perijodu transitorju, jekk jiġu identifikati nuqqasijiet ta' sikurezza, l-Komunità Ewropea tista' titlob li l-permess għal trasportatur ta' l-ajru liċenzjat mir-Repubblika tas-Serbja biex jopera fuq rotot ta' l-ajru lejn, minn jew fi hdan il-Komunità Ewropea jkun soġġett għal valutazzjoni speċifika ta' sikurezza. Tali valutazzjoni għandha ssir bil-heffa mill-Komunità Ewropea sabiex jiġi evitat kull dewmien bla bżonn fl-eżerċizzju tad-drittijiet tat-traffiku.

Artikolu 5
Sigurtà ta' l-avjazzjoni

- (1) Fil-bidu tat-tieni perijodu transitorju l-parti kunfidenzjali tal-leġislazzjoni tas-sigurtà kif prevista fl-Anness I għandha titpoġġa għad-disposizzjoni ta' l-awtorità xierqa tar-Repubblika tas-Serbja.
- (2) Sa l-aħħar tat-tieni perijodu transitorju, jekk jiġu identifikati nuqqasijiet fis-sigurtà, l-Komunità Ewropea tista' titlob li l-permess għal trasportatur ta' l-ajru liċenzjat mir-Repubblika tas-Serbja biex jopera fuq rotot ta' l-ajru lejn, minn jew fi hdan il-Komunità Ewropea jkun soġġett għal valutazzjoni speċifika ta' sigurtà. Tali valutazzjoni għandha ssir bil-heffa mill-Komunità Ewropea sabiex jiġi evitat kull dewmien bla bżonn fl-eżerċizzju tad-drittijiet tat-traffiku.

PROTOKOLL VII.
ARRANGAMENTI TRANSITORJI BEJN
IL-KOMUNITÀ EWROPEA
U L-ISTATI MEMBRI TAL-KE, MINN NAHA WAHDA,
U R-REPUBBLIKA TAL-MONTENEGRO, MIN-NAHA L-OHRA

Artikolu 1
Perijodi transitorji

- (1) L-ewwel perijodu transitorju għandu jestendi mid-dhul fis-sehħ ta' dan il-Ftehim sakemm ikunu ġew sodisfatti l-kondizzjonijiet kollha stabbiliti fl-Artikolu 2(1) ta' dan il-Protokoll mir-Repubblika tal-Montenegro kif ivverifikat minn valutazzjoni mwettqa mill-Komunità Ewropea.
- (2) It-tieni perijodu transitorju għandu jestendi mill-aħħar ta' l-ewwel perijodu transitorju sakemm ikunu ġew sodisfatti l-kondizzjonijiet kollha stabbiliti fl-Artikolu 2(2) ta' dan il-Protokoll mir-Repubblika tal-Montenegro kif ivverifikat minn valutazzjoni mwettqa mill-Komunità Ewropea.

Artikolu 2
Kondizzjonijiet dwar it-transizzjoni

- (1) Sa l-aħħar ta' l-ewwel perijodu transitorju r-Repubblika tal-Montenegro għandha
- (i) tkun membru sħiħ ta' l-Awtoritajiet ta' l-Avjazzjoni Kongunti u għandha tipprova timplimenta l-leġislazzjoni kollha dwar is-sikurezza fl-avjazzjoni prevista fl-Anness I;
 - (ii) tapplika d-Dokument 30 ta' l-ECAC u għandha tipprova timplimenta l-leġislazzjoni kollha dwar is-sigurtà fl-avjazzjoni prevista fl-Anness I;
 - (iii) tapplika r-Regolament (KEE) Nru 3925/91 (dwar l-eliminazzjoni tal-kontrolli applikabbli għall-bagalji tal-kabina u ta' l-istiva), ir-Regolament (KEE) Nru 2409/92 (dwar noliġiet u rati għas-servizzi ta' l-ajru), id-Direttiva 94/56/KE (dwar investigazzjonijiet ta' aċċidenti), id-Direttiva 96/67/KE (dwar il-*groundhandling*), ir-Regolament (KEE) Nru 2027/97 (dwar ir-responsabbiltà tat-trasportaturi ta' l-ajru fl-eventwalità ta' aċċidenti), id-Direttiva 2003/42/KE (dwar rapporti ta' okkorrenza), ir-Regolament 261/2004 (dwar meta ma jithallewx jitlegħu abbord), id-Direttiva 2000/79/KE (dwar il-ħinijiet tax-xogħol fl-avjazzjoni ċivili) u d-Direttiva 2003/88/KE (dwar il-ħinijiet tax-xogħol) kif previst fl-Anness I;
 - (iv) tiffred lill-fornitur tas-servizz tat-traffiku ta' l-ajru mill-korp regolatorju għar-Repubblika tal-Montenegro, tistabbilixxi korp ta' sorveljanza għar-Repubblika tal-Montenegro għas-servizzi tat-traffiku ta' l-ajru, tibda l-organizzazzjoni mill-ġdid ta' l-ispazju ta' l-ajru tar-Repubblika tal-Montenegro fi blokk jew blokko funzjonali, u tapplika użu flessibbli ta' l-ispazju ta' l-ajru;

- (v) tirratifika l-Konvenzjoni għall-Unifikazzjoni ta' Ċerti Regoli għat-Trasport Internazzjonali bl-Ajru (il-Konvenzjoni ta' Montreal);
 - (vi) tkun għamlet progress biżżejjed fl-implimentazzjoni tar-regoli dwar l-ghajnuna ta' l-istat u l-kompetizzjoni inklużi fi ftehim imsemmi fl-Artikolu 14(1) tal-Ftehim Prinċipali jew fl-Anness III ta' dan il-Ftehim, skond liema minnhom ikun japplika.
- (2) Sa l-aħħar tat-tieni perijodu transitorju r-Repubblika tal-Montenegro għandha tapplika dan il-Ftehim inkluża l-legislazzjoni kollha mnizzla fl-Anness I.

Artikolu 3

Arrangamenti transitorji

- (1) Minkejja l-Artikolu 1(1) tal-Ftehim Prinċipali,
- (a) Matul l-ewwel perijodu transitorju:
- (i) it-trasportaturi ta' l-ajru tal-Komunità u t-trasportaturi ta' l-ajru liċenzjati mir-Repubblika tal-Montenegro għandhom jithallew jeżerċitaw drittijiet tat-traffiku bla limitu bejn kwalunkwe punt fir-Repubblika tal-Montenegro u kwalunkwe punt fi Stat Membru tal-KE;

- (ii) it-trasportaturi ta' l-ajru tal-Komunità m'għandhomx ikunu fil-maġġoranza proprjeta' ta' jew effettivament ikkontrollati mir-Repubblika tal-Montenegro jew miċ-ċittadini tagħha u t-trasportaturi ta' l-ajru liċenzjati mir-Repubblika tal-Montenegro m'għandhomx ikunu fil-maġġoranza proprjeta' ta' jew effettivament ikkontrollati mill-Istati Membri tal-KE jew miċ-ċittadini tagħhom.

(b) Matul it-tieni perijodu transitorju:

- (i) it-trasportaturi ta' l-ajru tal-Komunità u t-trasportaturi ta' l-ajru liċenzjati mir-Repubblika tal-Montenegro għandhom jithallew jeżerċitaw id-drittijiet tat-traffiku kif previst fil-paragrafu (1) (a) i.;
- (ii) it-trasportaturi ta' l-ajru tal-Komunità għandhom jithallew jeżerċitaw drittijiet tat-traffiku bla limitu bejn punti fir-Repubblika tal-Montenegro u Partijiet Assoċjati oħrajn u għandhom jithallew jaqilbu, fi kwalunkwe punt, minn inġenju ta' l-ajru għal ieħor bil-kondizzjoni li t-titjira tkun parti minn servizz li jservi xi punt fi Stat Membru tal-KE;
- (iii) it-trasportaturi ta' l-ajru liċenzjati mir-Repubblika tal-Montenegro għandhom jithallew jeżerċitaw drittijiet tat-traffiku bla limitu bejn punti fi Stati Membri tal-KE differenti u għandhom jithallew jaqilbu, fi kwalunkwe punt, minn inġenju ta' l-ajru għal ieħor bil-kondizzjoni li t-titjira tkun parti minn servizz li jservi xi punt fir-Repubblika tal-Montenegro.

- (2) Għall-finijiet ta' dan l-Artikolu, "trasportatur ta' l-ajru tal-Komunità" għandha tfisser trasportatur ta' l-ajru liċenzjat minn Stat Membru tal-KE, min-Norveġja jew mill-Islanda.

- (3) L-Artikoli 7 u 8 tal-Ftehim Prinċipali m'għandhomx japplikaw sa l-aħħar tat-tieni perijodu transitorju, mingħajr preġudizzju għall-obbligu tar-Repubblika tal-Montenegro u tal-Komunità li joħroġu liċenzji operattivi skond l-atti msemmija fl-Anness I , rispettivament, għal trasportaturi li huma fil-maġġoranza proprjeta' ta' jew effettivament ikkontrollati mill-Istati Membri tal-KE jew miċ-ċittadini tagħhom u għal trasportaturi li huma fil-maġġoranza proprjeta' ta' jew effettivament ikkontrollati mir-Repubblika tal-Montenegro jew miċ-ċittadini tagħha mill-aħħar ta' l-ewwel perijodu transitorju

Artikolu 4

Sikurezza ta' l-avjazzjoni

- (1) Fil-bidu ta' l-ewwel perijodu transitorju r-Repubblika tal-Montenegro għandha tagħmilha ta' osservatur fix-xogħol ta' l-Aġenzija tas-Sigurtà ta' l-Avjazzjoni Ewropea.
- (2) Fl-aħħar tat-tieni perijodu transitorju l-Kumitat Kongunt stabbilit skond l-Artikolu 18 tal-Ftehim Prinċipali għandu jiddetermina l-istatus u l-kondizzjonijiet preċiżi għall-partecipazzjoni tar-Repubblika tal-Montenegro fl-Aġenzija tas-Sigurtà ta' l-Avjazzjoni Ewropea.
- (3) Sa l-aħħar tat-tieni perijodu transitorju, jekk jiġu identifikati nuqqasijiet ta' sikurezza, l-Komunità Ewropea tista' titlob li l-permess għal trasportatur ta' l-ajru liċenzjat mir-Repubblika tal-Montenegro biex jopera fuq rotot ta' l-ajru lejn, minn jew fi ħdan il-Komunità Ewropea jkun soġġett għal valutazzjoni speċifika ta' sikurezza. Tali valutazzjoni għandha ssir bil-heffa mill-Komunità Ewropea sabiex jiġi evitat kull dewmien bla bżonn fl-eżerċizzju tad-drittijiet tat-traffiku.

Artikolu 5
Sigurtà ta' l-avjazzjoni

- (1) Fil-bidu tat-tieni perijodu transitorju l-parti kunfidenzjali tal-leġislazzjoni tas-sigurtà kif prevista fl-Anness I għandha titpoġġa għad-disposizzjoni ta' l-awtorità xierqa tar-Repubblika tal-Montenegro.
- (2) Sa l-aħħar tat-tieni perijodu transitorju, jekk jiġu identifikati nuqqasijiet fis-sigurtà, l-Komunità Ewropea tista' titlob li l-permess għal trasportatur ta' l-ajru liċenzjat mir-Repubblika tal-Montenegro biex jopera fuq rotot ta' l-ajru lejn, minn jew fi hdan il-Komunità Ewropea jkun soġġett għal valutazzjoni speċifika ta' sigurtà. Tali valutazzjoni għandha ssir bil-heffa mill-Komunità Ewropea sabiex jiġi evitat kull dewmien bla bżonn fl-eżerċizzju tad-drittijiet tat-traffiku.

PROTOKOLL VIII

ARRANGAMENTI TRANSITORJI BEJN

IL-KOMUNITÀ EWROPEA

U L-ISTATI MEMBRI TAL-KE, MINN NAHA WAHDA,

U R-RUMANIJA, MIN-NAHA L-OHRA

Artikolu 1

Perijodu transitorju

- (1) Il-perijodu transitorju għandu jistendi mid-dhul fis-sehh ta' dan il-Ftehim sakemm ikunu ġew sodisfatti l-kondizzjonijiet kollha stabbiliti fl-Artikolu 2 ta' dan il-Protokoll mir-Rumanija, kif ivverifikat b'valutazzjoni mwettqa mill-Komunità Ewropea.
- (2) Fil-każ tar-Rumanija, ir-referenzi għat-"tieni perijodu transitorju" f'dan il-Ftehim jew fl-Annessi tiegħu għandhom ifissru l-perijodu transitorju msemmi taht il-paragrafu 1.

Artikolu 2

Kondizzjonijiet dwar it-transizzjoni

Sa l-aħħar tal-perijodu transitorju r-Rumanija għandha tapplika dan il-Ftehim inkluża l-legislazzjoni kollha mnizzla fl-Anness I.

Artikolu 3
Arrangamenti transitorji

(1) Minkejja l-Artikolu 1(1) tal-Ftehim Principali ,

matul il-perijodu tansitorju:

- (i) it-trasportaturi ta' l-ajru tal-Komunità u t-trasportaturi ta' l-ajru liċenzjati mir-Rumanija għandhom jithallew jeżerċitaw drittijiet tat-traffiku bla limitu bejn kwalunkwe punt fir-Rumanija u kwalunkwe punt fi Stat Membru tal-KE;
 - (ii) it-trasportaturi ta' l-ajru tal-Komunità għandhom jithallew jeżerċitaw drittijiet tat-traffiku bla limitu bejn punti fir-Rumanija u Partijiet Assoċjati oħrajn u għandhom jithallew jaqilbu, fi kwalunkwe punt, minn ingenu ta' l-ajru għal ieħor bil-kondizzjoni li t-titjira tkun parti minn servizz li jservi xi punt fi Stat Membru tal-KE;
 - (iii) it-trasportaturi ta' l-ajru liċenzjati mir-Rumanija għandhom jithallew jeżerċitaw drittijiet tat-traffiku bla limitu bejn punti fi Stati Membri tal-KE differenti u għandhom jithallew jaqilbu, fi kwalunkwe punt, minn ingenu ta' l-ajru għal ieħor bil-kondizzjoni li t-titjira tkun parti minn servizz li jservi xi punt fir-Rumanija.
- (2) Għall-finijiet ta' dan l-Artikolu, "trasportatur ta' l-ajru tal-Komunità" għandha tfisser trasportatur ta' l-ajru liċenzjat minn Stat Membru tal-KE, min-Norveġja jew mill-Islanda.

- (3) L-Artikoli 7 u 8 tal-Ftehim Prinċipali m'għandhomx japplikaw sa l-aħħar tal-perijodu transitorju, mingħajr preġudizzju għall-obbligu tar-Rumanija u tal-Komunità li joħroġu liċenzji operattivi skond l-atti msemmija fl-Anness I, rispettivament, għal trasportaturi li huma fil-maġġoranza proprjetà ta' jew effettivament ikkontrollati mill-Istati Membri tal-KE jew miċ-ċittadini tagħhom u għal trasportaturi li huma fil-maġġoranza proprjetà ta' jew effettivament ikkontrollati mir-Rumanija jew miċ-ċittadini tagħha mill-bidu tal-perijodu transitorju.

Artikolu 4

Sikurezza ta' l-avjazzjoni

- (1) Fl-aħħar tal-perijodu transitorju l-Kumitat Kongunt stabbilit taħt l-Artikolu 18 tal-Ftehim Prinċipali għandu jiddetermina l-istatus u l-kondizzjonijiet preċiżi għall-parteciġazzjoni tar-Rumanija fl-Aġenzija tas-Sigurtà ta' l-Avjazzjoni Ewropea.
- (2) Sa l-aħħar tat-tieni perijodu transitorju, jekk jiġi identifikati nuqqasijiet fis-sikurezza, il-Komunità Ewropea tista' titlob li l-permess għal trasportatur ta' l-ajru liċenzjat mir-Rumanija biex jopera fuq rotot ta' l-ajru lejn, minn jew fi hdan il-Komunità Ewropea jkun soġġett għal valutazzjoni speċifika ta' sikurezza. Tali valutazzjoni għandha ssir bil-heffa mill-Komunità Ewropea sabiex jiġi evitat kull dewmien bla bżonn fl-eżerċizzju tad-drittijiet tat-traffiku.

Artikolu 5
Sigurtà ta' l-avjazzjoni

Sa l-aħħar tal-perijodu transitorju, jekk jiġu identifikati nuqqasijiet fis-sigurtà, il-Komunità Ewropea tista' titlob li l-permess għal trasportatur ta' l-ajru liċenzjat mir-Rumanija biex jopera fuq rotot ta' l-ajru lejn, minn jew fi hdan il-Komunità Ewropea jkun soġġett għal valutazzjoni speċifika ta' sigurtà. Tali valutazzjoni għandha ssir bil-heffa mill-Komunità Ewropea sabiex jiġi evitat kull dewmien bla bżonn fl-eżerċizzju tad-drittijiet tat-traffiku.

PROTOKOLL IX

ARRANGAMENTI TRANSITORJI BEJN IL-KOMUNITÀ EWROPEA

U L-ISTATI MEMBRI TAL-KE, MINN NAHA WAHDA,

U L-AMMINISTRAZZJONI TEMPORANJA TAN-NAZZJONIJIET UNITI FIL-KOSOVO, MIN-
NAHA L-OHRA

Artikolu 1

Kompetenzi ta' l-UNMIK

Id-disposizzjonijiet ta' dan il-Protokoll huma minghajr preġudizzju għall-kompetenzi tal-Missjoni ta' Amministrazzjoni Temporanja tan-Nazzjonijiet Uniti fil-Kosovo, minn hawn 'il quddiem imsejha l-"UNMIK", kif joħorġu mir-Riżoluzzjoni 1244 tal-Kunsill tas-Sigurtà tan-Nazzjonijiet Uniti ta' l-10 ta' Ġunju 1999.

Artikolu 2

Perijodi transitorji

- (1) L-ewwel perijodu transitorju għandu jestendi mid-dhul fis-seħh ta' dan il-Ftehim sakemm ikunu ġew sodisfatti l-kondizzjonijiet kollha stabbiliti fl-Artikolu 3(1) ta' dan il-Protokoll mill-UNMIK kif ivverifikat minn valutazzjoni mwettqa mill-Komunità Ewropea.
- (2) It-tieni perijodu transitorju għandu jestendi mill-aħħar ta' l-ewwel perijodu transitorju sakemm ikunu ġew sodisfatti l-kondizzjonijiet kollha stabbiliti fl-Artikolu 3(2) ta' dan il-Protokoll mill-UNMIK kif ivverifikat minn valutazzjoni mwettqa mill-Komunità Ewropea.

Artikolu 3
Kondizzjonijiet dwar it-transizzjoni

- (1) Sa l-aħħar ta' l-ewwel perijodu transitorju l-UNMIK għandha
- (i) timplimenta, mingħajr preġudizzju għall-istatus tagħha taht id-dritt internazzjonali, il-
Htigiet ta' l-Avjazzjoni Kongunti (JARs) adottati mill-Awtoritajiet ta' l-Avjazzjoni
Kongunti u għandha tipprova timplimenta l-leġislazzjoni kollha dwar is-sikurezza fl-
avjazzjoni kif prevista fl-Anness I;
 - (ii) tapplika d-Dokument 30 ta' l-ECAC u għandha tipprova timplimenta l-leġislazzjoni
kollha dwar is-sigurtà fl-avjazzjoni prevista fl-Anness I;
 - (iii) tapplika r-Regolament (KEE) Nru 3925/91 (dwar l-eliminazzjoni tal-kontrolli
applikabbli għall-bagalji tal-kabina u ta' l-istiva), ir-Regolament (KEE) Nru 2409/92
(dwar nolijiet u rati għas-servizzi ta' l-ajru), id-Direttiva 94/56 (dwar investigazzjonijiet
ta' aċċidenti), ir-Regolament (KE) Nru 2027/97 (dwar ir-responsabbiltà tat-trasportaturi
ta' l-ajru fl-eventwalità ta' aċċidenti), id-Direttiva 2003/42/KE (dwar rapporti ta'
okkorrenza), ir-Regolament (KE) Nru 261/2004 (dwar meta ma jithallewx jitilgħu
abbord), id-Direttiva 2000/79/KE (dwar il-hinijiet tax-xogħol fl-avjazzjoni ċivili) u d-
Direttiva 2003/88/KE (dwar il-hinijiet tax-xogħol) kif previst fl-Anness għal dan il-
Ftehim;
 - (iv) tifred lill-fornitur tas-servizz tat-traffiku ta' l-ajru mill-korp regolatorju, tistabbilixxi jew
tinnomina korp ta' sorveljanza għas-servizzi tat-traffiku ta' l-ajru;

- (v) tapplika fil-prattika l-Konvenzjoni għall-Unifikazzjoni ta' Ċerti Regoli għat-Trasport Internazzjonali bl-Ajru (il-Konvenzjoni ta' Montreal);
 - (vi) tkun għamlet progress biżżejjed fl-implimentazzjoni tar-regoli dwar l-għajnuna ta' l-istat u l-kompetizzjoni inklużi fi ftehim imsemmi fl-Artikolu 14(1) tal-Ftehim Prinċipali jew fl-Anness III, skond liema minnhom ikun japplika.
- (2) Sa l-aħħar tat-tieni perijodu transitorju l-UNMIK għandha tapplika dan il-Ftehim inkluż l-legislazzjoni kollha mnizzla fl-Anness I.

Artikolu 4

Arrangamenti transitorji

- (1) Minkejja l-Artikolu 1(1) tal-Ftehim Prinċipali,
- (a) Matul l-ewwel perijodu transitorju:
- (i) it-trasportaturi ta' l-ajru tal-Komunità u t-trasportaturi ta' l-ajru liċenzjati mill-UNMIK għandhom jithallew jeżerċitaw drittijiet tat-traffiku bla limitu bejn kwalunkwe punt f' Kosovo u kwalunkwe punt fi Stat Membru tal-KE;

- (ii) it-trasportaturi ta' l-ajru tal-Komunità m'għandhomx ikunu fil-maġġoranza proprjeta' ta', jew effettivament ikkontrollati mill-UNMIK jew miċ-ċittadini tal-Kosovo u t-trasportaturi ta' l-ajru liċenzjati mill-UNMIK m'għandhomx ikunu fil-maġġoranza proprjeta' ta', jew effettivament ikkontrollati minn Stati Membri tal-KE jew miċ-ċittadini tagħhom.

(b) Matul it-tieni perijodu transitorju:

- (i) it-trasportaturi ta' l-ajru tal-Komunità u t-trasportaturi ta' l-ajru liċenzjati mill-UNMIK għandhom jithallew jeżerċitaw id-drittijiet tat-traffiku kif previst fil-paragrafu (1) (a) i.;
- (ii) it-trasportaturi ta' l-ajru tal-Komunità għandhom jithallew jeżerċitaw drittijiet tat-traffiku bla limitu bejn punti fil-Kosovo u Partijiet Assoċjati oħrajn u għandhom jithallew jaqilbu, fi kwalunkwe punt, minn ingenu ta' l-ajru għal ieħor bil-kondizzjoni li t-titjira tkun parti minn servizz li jservi xi punt fi Stat Membru tal-KE;
- (iii) it-trasportaturi ta' l-ajru liċenzjati mill-UNMIK għandhom jithallew jeżerċitaw drittijiet tat-traffiku bla limitu bejn punti fi Stati Membri tal-KE differenti u għandhom jithallew jaqilbu, fi kwalunkwe punt, minn ingenu ta' l-ajru għal ieħor bil-kondizzjoni li t-titjira tkun parti minn servizz li jservi xi punt fil-Kosovo.

- (2) Għall-finijiet ta' dan l-Artikolu, "trasportatur ta' l-ajru tal-Komunità" għandha tfisser trasportatur ta' l-ajru liċenzjat minn Stat Membru tal-KE, min-Norveġja jew mill-Islanda.

- (3) L-Artikoli 7 u 8 tal-Ftehim Prinċipali m'għandhomx japplikaw sa l-aħħar tat-tieni perijodu transitorju, mingħajr preġudizzju għall-obbligu ta' l-UNMIK u tal-Komunità li joħroġu liċenzji operattivi skond l-atti msemmija fl-Anness I tal-Ftehim Prinċipali, rispettivament, għal trasportaturi li huma fil-maġġoranza proprjetà ta' jew effettivament ikkontrollati mill-Istati Membri tal-KE jew miċ-ċittadini tagħhom u għal trasportaturi li huma fil-maġġoranza proprjetà ta' jew effettivament ikkontrollati mill-UNMIK jew miċ-ċittadini tal-Kosovo mill-aħħar ta' l-ewwel perijodu transitorju.

Artikolu 5

Konvenzjonijiet u ftehim internazzjonali

Fejn il-leġislazzjoni mnizzla fl-Anness I tal-Ftehim Prinċipali tipprovdi għall-obbligu li ssir parti minn konvenzjonijiet jew ftehim internazzjonali, għandu jitqies l-istatus speċjali ta' l-UNMIK taht id-dritt internazzjonali.

Artikolu 6

Sikurezza ta' l-avjazzjoni

- (1) Fil-bidu ta' l-ewwel perijodu transitorju l-UNMIK għandha tagħmilha ta' osservatur fix-xogħol ta' l-Aġenzija tas-Sigurtà ta' l-Avjazzjoni Ewropea.
- (2) Fl-aħħar tat-tieni perijodu transitorju l-Kumitat Kongunt stabbilit skond l-Artikolu 18 tal-Ftehim Prinċipali għandu jiddetermina l-istatus u l-kondizzjonijiet preċiżi għall-partecipazzjoni ta' l-UNMIK fl-Aġenzija tas-Sigurtà ta' l-Avjazzjoni Ewropea.

- (3) Sa l-aħħar tat-tieni perijodu transitorju, jekk jiġu identifikati nuqqasijiet ta' sikurezza, l-Komunità Ewropea tista' titlob li l-permess għal trasportatur ta' l-ajru liċenzjat mill-UNMIK biex jopera fuq rotot ta' l-ajru lejn, minn jew fi hdan il-Komunità Ewropea jkun soġġett għal valutazzjoni speċifika ta' sikurezza. Tali valutazzjoni għandha ssir bil-heffa mill-Komunità Ewropea sabiex jiġi evitat kull dewmien bla bżonn fl-eżerċizzju tad-drittijiet tat-traffiku.

Artikolu 7

Sigurtà ta' l-avjazzjoni

- (1) Fil-bidu tat-tieni perijodu transitorju l-parti kunfidenzjali tal-leġislazzjoni tas-sigurtà kif prevista fl-Anness I tal-Ftehim Prinċipali għandha titpogġa għad-disposizzjoni ta' l-awtorità xierqa ta' l-UNMIK.
- (2) Sa l-aħħar tat-tieni perijodu transitorju, jekk jiġu identifikati nuqqasijiet fis-sigurtà, l-Komunità Ewropea tista' titlob li l-permess għal trasportatur ta' l-ajru liċenzjat mill-UNMIK biex jopera fuq rotot ta' l-ajru lejn, minn jew fi hdan il-Komunità Ewropea jkun soġġett għal valutazzjoni speċifika ta' sigurtà. Tali valutazzjoni għandha ssir bil-heffa mill-Komunità Ewropea sabiex jiġi evitat kull dewmien bla bżonn fl-eżerċizzju tad-drittijiet tat-traffiku.